

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ІМЕНІ МИХАЙЛА МАКСИМОВИЧА

Серія: Бібліографія вчених України

Випуск 18

Корновенко
Сергій
Валерійович

Біобібліографічний покажчик

Черкаси 2025

УДК 016:929:94(477.46)'
К 67

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол №1 від 20 лютого 2025 р.)*

Рецензенти: доктор історичних наук, професор **В. В. Масненко**;
доктор історичних наук, професор **В. В. Тельвак**

Науковий

редактор: доктор історичних наук, професор **А. Г. Морозов**

К 67 Корновенко Сергій Валерійович : біобібліогр. покаж. / уклад.: Г. М. Голиш, Л. Б. Сапсай ; авт. вст. ст. Г. М. Голиш. – Черкаси : Вид. Ю. А. Чабаненко, 2025. – 120 с. : фото. – (Серія : Бібліографія вчених України ; вип. 18).

ISBN 978-966-353-701-2

У біобібліографічному покажчику серії «Бібліографія вчених України» подано життєпис, перелік наукових праць та інформацію про науково-педагогічну й організаторську діяльність відомого історика-аграрника й освітянина, доктора історичних наук, професора, директора Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Сергія Валерійовича Корновенка. Наукове видання адресовано вченим, викладачам, студентам, фахівцям з аграрної історії, а також усім, кого цікавлять відомі персоналії в системі вищої освіти й науки України.

УДК 016:929:94(477.46)'

ISBN 978-966-353-701-2

© Корновенко С. В., 2025

КОРНОВЕНКО СЕРГІЙ ВАЛЕРІЙОВИЧ

**доктор історичних наук, професор,
професор кафедри археології
та спеціальних галузей історичної науки,
директор науково-дослідного інституту
селянства та вивчення аграрної історії
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького**

ВІД УКЛАДАЧІВ

У покажчику з серії «Бібліографія вчених України» подано відомості про життя, науково-педагогічну та організаторську діяльність відомого вченого й освітянина, доктора історичних наук, професора кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки, директора Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Сергія Валерійовича Корновенка. Покажчик відображає найвагоміше з творчого доробку вченого в галузі історичної науки загалом і аграрної історії, зокрема, досягнення в його науково-організаторській діяльності тощо. Його укладено на основі об'єктивних бібліографічних свідчень, матеріалів періодики та особистого архіву С. В. Корновенка.

Матеріал покажчика систематизовано за такими структурними частинами:

- життєтворчість Сергія Корновенка;
- основні віхи життя й діяльності;
- слово колег про Сергія Корновенка;
- рукописи й автореферати захищених дисертацій;
- хронологічний покажчик праць;
- свідоцтва на авторське право;
- наукове редагування;
- науково-організаторська діяльність;
- матеріали про Сергія Корновенка;
- профілі в науково-метричних базах даних.

Бібліографічний контент розміщено в хронологічній послідовності, а в межах окремого року – в алфавітному порядку. Бібліографічний опис та скорочення слів подано відповідно до Державних стандартів України: ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та пра-

вила складання. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи», ДСТУ 3582-97 «Інформація й документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

У списку друкованих праць найвагоміші з них (монографії, книги, збірники документів) виділені жирним шрифтом, їх супроводжують стислі анотації. Іменний покажчик сприятиме кращому орієнтуванню читача в тексті. Видання підсумовує розлога анотація англійською мовою.

Висловлюємо вдячність кандидатці історичних наук, начальниці НДЧ університету Ю. Г. Пасічній за сприяння в пошуку необхідних матеріалів про С. В. Корновенка. Сподіваємося, що це видання буде корисним для вчених, викладачів, студентів ЗВО, фахівцям з аграрної історії, а також усім, кого цікавлять відомі персоналії в системі вищої освіти й науки України.

ЖИТТЄТВОРЧІСТЬ СЕРГІЯ КОРНОВЕНКА

В академічному середовищі України помітне місце належить професору Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Сергію Валерійовичу Корновенку, який свої глибокі дослідницькі студії присвятив насамперед аграрній історії й зажив слави одного з лідерів вивчення цього життєво важливого тематичного напрямку.

Сергій Корновенко народився 28 липня 1974 р., а його рідними пенатами стало селище міського типу Ширяєво з населенням близько 7 тис. мешканців (тоді районний центр на Одещині). Він став первістком у студентській родині: його батьки здобували вищу освіту в Одеському медичному інституті. В 1978 р. молода родина Корновенків після закінчення вишівського навчання прибула до м. Черкаси для лікарської роботи в місцевому санаторії. Принагідно зазначимо, що батько С. Корновенка – Валерій Якович – доволі відомий медичний діяч Черкаського краю: хірург, що проводив складні операції на легенях, бронхах і стравоходах, багаторічний завідувач торакального відділення обласної лікарні, пошанований почесним званням Заслуженого лікаря України. Великим авторитетом у медичному середовищі користувалася й мати – Тетяна Олександрівна, яка, як лікар вищої категорії, знайшла себе в ендокринології: ординатор, багаторічна завідувачка відділення міської лікарні №1.

Сергій розпочав своє шкільне навчання в Черкаській міській школі №6 та, попри сподівання глави родини, що син продовжить його справу й стане медиком, все ж віддав перевагу гуманітарним наукам, серед яких особливо вподобав історію. Закінчивши 8 класів, він продовжив навчання в спеціалізованому класі з поглибленим вивченням цього предмету міської школи №31. Тут до

становлення майбутнього вченого активно долучився високопрофесійний учитель історії О. І. Коваленко.

Після закінчення в 1991 р. шкільного навчання жодної проблеми в професійному виборі не виникло, й С. Корновенко вступив на факультет української філології (спеціальність – українська мова, література, історія) знаного в Україні Черкаського державного педагогічного інституту (від 1995 р. – державному університету). Своєму становленню як історика він завдячує відомим освітянам-історикам Р. К. Бутенко, С. А. Кисіль, О. І. Овчаренку, О. Г. Перехресту, А. Ю. Чабану, а особливо А. Г. Морозову (саме він зорієнтував талановитого студента на обрання саме селянознавчого сегмента його подальших наукових пошуків). Варто підкреслити, що ще під час вишівського навчання С. Корновенко пройшов і свої перші педагогічні університети, ведучи школярам факультативні заняття, а потім і працюючи вчителем історії у своїй рідній 31-й (на останньому курсі перевівся на індивідуальну форму навчання).

Відмінник вишівського навчання, він уже в студентські роки виявив неабиякі здібності в наукових дослідженнях, результатами яких ділився на конференціях та на шпальтах авторитетних часописів. Тож ні для кого не стало несподіванкою, коли після закінчення в 1996 р. (з відзнакою) університету Сергія рекомендували до аспірантури при кафедрі історії України рідного університету.

За порадою наукового керівника А. Г. Морозова темою дисертації аспірант обрав маловивчену проблему податкової політики радянської влади в українському селі 1921 – 1925 рр. Наполеглива дослідницька праця завдовжки в понад 4 роки увінчалася успішним захистом дисертації в спеціалізованій ученій раді при Донецькому університеті (червень 2000 р.). Через рік після здобуття наукового ступеня С. Корновенку було присвоєно вчене звання доцента по кафедрі новітньої історії.

Сповідуючи життєве кредо ні на хвилину не зупиняйтесь на досягнутому, молодий учений у 2007 р. перевівся на посаду старшого наукового співробітника (на три роки) й зосередився на

підготовці докторської дисертації, проте вже в галузі всесвітньої історії. Утім Сергій Валерійович залишився вірним обраному тематичному напрямку: аграрна історія. Предметом його дослідження стала гносеологічно перспективна проблема аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна і П. Врангеля. Для накопичення емпіричного матеріалу пошукачеві довелося опрацювати кілька сот справ як українських, так і зарубіжних архівів, велику кількість оприлюднених документів, ретроперіодики та спогадів. Задля наукової апробації дисертаційної праці вчений опублікував десятки статей і дві монографії та оприлюднив результати своїх досліджень на багатьох наукових форумах.

Така вражаюча публікаційна активність молодого й перспективного вченого не залишилася поза увагою, відтак у 2007 і 2009 роках він став стипендіатом Кабінету Міністрів України, а невдовзі – й Верховної Ради (стипендія для молодих талановитих вчених). Рік 2010 став у науковій біографії Сергія Валерійовича воістину знаковим: у провідній академічній установі – Інституті історії України НАН України – ним було успішно захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук (науковий консультант – член-кореспондент НАНУ, заступник директора Інституту історії України НАНУ О. П. Реєнт). Члени спеціалізованої вченої ради були однастайні у своїх висновках: пошукачем сказано вагоме й до того ж оригінальне слово в аграрній історії. Свою дисертаційну працю С. Корновенко присвятив молододослідженій темі аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна і П. Врангеля в період Української революції 1917 – 1921 рр.

Після захисту дисертації Сергій Валерійович очолив кафедру інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін рідного університету й виявив на цій посаді неабиякі організаторські здібності. Довелося йому скорегувати й вектори своїх наукових досліджень, і з цим непростим завданням молодий учений успішно справився. Не забарилося й присвоєння Сергію Корновенку вченого звання професора (2012 р.).

У буремному 2014-му змінилося керівництво університету: виконувачем обов'язки ректора було призначено доктора економічних наук О. В. Черевка (через рік йому було присвоєно вчене звання професора). Формуючи нову управлінську команду він, враховуючи високий авторитет С. Корновенка в університетській спільноті, саме йому вирішив доручити організацію наукової, інноваційної та міжнародної діяльності, призначивши його проректором із цих визначальних питань. Майже вісім років Сергій Валерійович обіймав цю копітку й відповідальну посаду й саме тут уповні розкрився його організаторський хист.

За проректорської каденції професора С. Корновенка суттєво поліпшилися рейтинги університету в царинах дослідницької, інноваційної й міжнародної діяльності. Завдяки його ініціативності та організаторським зусиллям було ліцензовано 14 аспірантських і 10 докторських освітніх програм, акредитовано 4 освітньо-наукові програми третього освітнього ступеня (аспірантура, одна з них визнана зразковою; гарант проф. Н. А. Тарасенкова), створено 8 нових спеціалізованих учених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій, суттєво збільшилася кількість держбюджетних тем та грантових програм за участю університетських учених, зміцніла матеріально-технічна база наукових досліджень, на порядок зріс прибуток університету від наукової діяльності, було збережено випуск усіх наукових часописів вишу (більшість отримали категорію В та були індексовані в науково-метричній базі Index Copernicus). Університет успішно пройшов атестацію трьох наукових напрямів: гуманітарні науки та мистецтво; суспільні науки; математичні та природничі науки (наказ МОН №434 від 16.04.2021.). Заклад постійно ставав лауреатом міжнародних наукових виставок, на його базі проводилися міжнародні та всеукраїнські наукові форуми.

Поряд із цим реально запрацювала задекларована раніше програма міжнародної академічної мобільності, завдяки якій наші студенти навчаються, а викладачі проходять стажування в університетах Польщі, Угорщини, Латвії, Румунії, Іспанії та ін. Загалом договори

про академічну співпрацю укладено з 70 університетами зарубіжжя. Черкаський національний університет став чільним учасником надзвичайно перспективної міжнародної програми «Erasmus+».

Знаходячись на вершині наукового процесу в університеті як його лідер за посадою, Сергій Валерійович ніколи не обмежувався лишень організаторською діяльністю й на перший план висунув свій особистий приклад у дослідництві. Попри неймовірну зайнятість управлінською роботою, він завжди знаходив час для наукових пошуків, і їхнім результатом став вихід десятків його нових монографій і статей.

У серпні 2022 р. професор С. Корновенко прийняв рішення зосередитися винятково на освітній та науковій діяльності й залишив посаду проректора. Він став професором кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки (колишня кафедра новітньої історії, яка й дала йому путівку у високі академічні світи). Поряд із цим Сергій Валерійович, перейнявши естафету в свого вчителя, професора А. Г. Морозова, став очільником Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії (він був одним із його фундаторів). Ця поважна наукова структура (поки єдина в Україні) нині дістала нове дихання (за фінансової підтримки відомого аграрія й мецената П. Г. Душейка): у 2024 р. розпочалася реалізація нового наукового проєкту «Формування новітнього історико-аграрного дискурсу в Україні», створено політематичний сайт Інституту, започатковано проведення творчого Всеукраїнського (національного) конкурсу наукових та навчально-методичних видань із аграрної історії «Сіяч», активізувалася видавнича діяльність, організовано підвищення кваліфікації вчителів історії шкіл міста Черкаси тощо. А сам директор значно збільшив оберти своїх наукових пошуків, невтомно працюючи з історичними документами, почерпнутими переважно з архівів.

У 2024 р. С. Корновенку побував у справді унікальному документальному сховищі – апостольському архіві Ватикану, а також скористався газетними ретрофондами бібліотеки Папської Української Колегії Св. Йосафата й бібліотеки Папського Східного ін-

ституту. Тут ученому вдалося виявити досі невідомі матеріали, завдяки яким відкриваються нові сторінки однієї з найбільших трагедій XX ст. – Голодомор-геноцид в Україні. На основі зібраного у «вічному місті» Сергій Валерійович підготував два документальних видання, що стосуються Голодомору 1932 – 1933 рр. в Україні та одне видання з історії Української Держави – Гетьманату 1918 р.

Узагальнюючи інформацію про науково-дослідницьку діяльність професора С. Корновенка, слід підкреслити, що пріоритетною проблематикою його дослідницької евристики залишається аграрна історія, методологія історичних досліджень, історіософія, історична персоналістика, історичне краєзнавство, а також право інтелектуальної власності. У творчому доробку вченого – понад 200 наукових публікацій, серед них 25 монографій, понад 20 навчальних і навчально-методичних посібників, шість збірників документів та хрестоматія (частина – в співавторстві).

Звернемося до побіжного історіографічного огляду дослідницького доробку С. В. Корновенка, який сфокусовано переважно на проблематиці аграрної історії. Зокрема, ним (частина в співавторстві) досліджено такі важливі тематичні сегменти:

1. особливості податкової політики радянської влади в українському селі періоду НЕПу;
2. генеза та розвиток податкових органів УСРР доби непу;
3. «великий перелом» – фінал селянської революції на селі;
4. основні напрями податкової політики національних урядів в українському селі періоду Української революції 1917 – 1921 рр.;
5. вияви суспільно-політичної активності селянства УСРР у роки непу;
6. податкові платежі селянства Наддніпрянської України в другій половині XIX – на початку XX ст.;
7. перебіг селянської революції в Україні 1902 – 1917 р.;
8. основні вектори аграрної політики в Україні періоду революції (1917 – 1921 рр.);
9. напрями аграрної політики Тимчасового уряду 1917 р.;

10. характер аграрної політики урядів А. Денікіна, П. Врангеля в 1919 – 1920 рр.;
 11. становище селянства, особливості земельних відносин і влади в період Української революції 1917 – 1921 рр.;
 12. унікальність селяноцентричного феномену Української революції 1917 – 1921;
 13. характеристика українського аграризму як революційного феномену;
 14. вияви селянського республікотворення доби Української революції;
 15. функціонування закладів культури в українському селі наприкінці ХХ – поч. ХХІ ст.;
 16. місце аграрного питання в політичній діяльності С. Ю. Вітте.
- Як впливає з наведених вище історіографічних даних, професор С. Корновенко вдається до досить широкого хронологічного діапазону й значного тематичного розмаю своїх історико-аграрних досліджень: від кінця ХІХ до початку ХХ ст. Однак простежується особливий акцент на селянознавчих феноменах доби Української революції та періоду НЕПу.

С. В. Корновенко звертався й до інших тематичних напрямів. Зокрема, він досліджував геодетермінічні фактори формування прадавньої української державності, вивчав право інтелектуальної власності науково-педагогічного працівника, звертався до характеристики найвизначніших діячів доби Української революції.

Професор С. Корновенко став співавтором багатьох навчальних та навчально-методичних видань. У їхньому числі посібники «Українська революція», «Вступ до інтелектуальної власності», «Методологія наукових досліджень», «Український аграризм».

Дбаючи про розширення джерельної бази історико-аграрних досліджень, С. Корновенко долучився до створення кількох збірників документів. Зокрема, йдеться про досить об'ємний збірник документів з аграрного законодавства періоду Української революції, документальний збірник, присвячений становищу селян-

ства Черкащини в 1917 – 1921 рр. та збірник документів, присвячений європейському та українському аграризму зокрема.

Нещодавно побачили світ ще три документальні збірники. Зокрема, перший містить матеріали про Українську Державу та гетьмана П. Скоропадського, оприлюднені в 30 номерах часопису «Америка», а два інші присвячено комеморації Голодомору 1932 – 1933 рр..

А тепер варто звернутися до огляду історіософських поглядів ученого та виокремлення сформульованих ним оригінальних ідей, концепцій, підходів, напрямів, методів у царині аграрної історії. Із-поміж них варто виділити нову концепцією аграрної історії періоду Української революції 1917 – 1921 рр. – концепцію аграризму вказаного періоду, яка ґрунтується на осмисленні його сутності як східноєвропейського феномену. Цей концептуальний конструкт ґрунтується на глибокому аналізі поглядів Г. Руланда, А. Шефле, Ж. Меліна, які першими окреслили цю проблему, визначивши напрям руху аграризму до Центральної та Південно-Східної Європи через Польщу, Болгарію, Румунію, Чехію і Словаччину.

С. Корновенко пропонує оригінальне авторське пояснення появи аграризму як українського феномену:

1. смисловий конфлікт між індустріальною та аграрною цивілізаціями;
2. аграрний тип українського суспільства, відповідно аграрний характер української нації, розвиток політичної культури власне аграрних націй;
3. поява нового типу селянина, якого в науково-історичному дискурсі розуміють, як селянина-ідеомана.

Ученим виокремлено такі ключові ідеологеми аграризму, як селяноцентричного феномену Української революції 1917 – 1921 рр.:

1. унікальність та незаперечна цінність для людства духовних, моральних, культурних і соціальних властивостей, притаманних селянству та його праці;
2. визнання селянства верствою, здатною відігравати самостійну роль у політичному житті;

3. не капіталістичний, а «окремішній» селянський шлях розвитку суспільства, збереження приватної власності – дрібної селянської власності як оптимального регіонального її варіанта та підґрунтя соціального прогресу, а також ідея селянської кооперативної держави;
4. перевага землеробства і сільського способу життя над промисловістю й містом, а також селянства над іншими соціальними групами;
5. селянство – землеробська верства – зосереджує в собі основні позитивні цінності й якості суспільства, є фундаментом стабільності держави й носієм національної ідентичності, а вказані вище чесноти мають визначати його політичну владу.

Концепція аграризму періоду Української революції 1917 – 1921 рр. дозволяє не лише переосмислити Українську революцію як історичний феномен, але й довести її селянський характер та показати, що аграристські практики вирішення аграрного питання є складником як світової, так і української історії.

Новою концепцією, запропонованою С. Корновенком, є вивчення селянського світу як антидоту концепції панрусизму, що з огляду на повномасштабну агресію путінської росії проти України має неабияку актуальність та значний ідеологічний заряд. Дослідник трактує панрусизм як ідеологію агресора, що не має перспектив у цивілізованому соціокультурному просторі, позаяк є його антиподом, й залишається небезпечною як для ідентичностей, до яких застосовується ззовні, так і для тієї, що її сповідує та дотримується. Наукова новизна концепції полягає в доведенні вченим спроможності селянського світу до збереження української ідентичності за екстремальних умов – антитод ідеології країни-агресора – панрусизму/«руському миру», переконливий доказ природності української ідентичності та історичної закономірності процесів українського націо- та державотворення.

С. Корновенко також звертається до вивчення розуміння селянського світу України в сучасному історіографічному просторі України, чим значно збагачує сучасний науковий історико-ме-

тодологічний інструментарій незалежної України. Він першим із-поміж сучасних українських істориків не лише окреслив зміни, які протягом 1990 – 2020-тих рр. відбулися в методології вивчення аграрної історії України, але й виокремив періодизацію методологічних трансформацій вивчення аграрної історії в новітньому історичному просторі України та показав позитивне значення різних методологічних концепцій (аграризм, руралізм) на осмислення селянства, селянської культури/селянської цивілізації, селянського світу.

Цінними ці напрацювання є ще й тому, що історик предметно зупиняється на аналізі методологічного інструментарію, який використовувався новітніми українськими дослідниками під час вивчення та осмислення селянського світу України. Аналізуючи новітні методологічні підходи у вивченні аграрної історії України, вчений досить ґрунтовно пояснює передумови та причини, що сприяли змінам поглядів та концепцій новітніх істориків до вивчення аграрної історії України.

Професор С. Корновенко у 2019 р. виграв грант Президента України й очолив реалізацію відповідного дослідницького проєкту. Він став науковим керівником 4 держбюджетних тем і однієї госпрозрахункової. Підкреслимо, що всі очолювані Сергієм Валерійовичем проєкти реалізовувалися своєчасно й якісно та одночасно визнавалися істотним внеском у розвиток історичної науки.

Учений веде активну редакційно-видавничу діяльність. Від часу створення авторитетного наукового часопису категорії В «Український селянин» він був відповідальним секретарем видання, а нині – головний редактор [49]. Поряд із цим входить до складу редколегій наукових журналів «Емінак» (індексований науково-метричних базах Scopus і Web of Science) та високореєтингового часопису «Acta historica neosoliensia (Словаччина). Свого часу професор був головним редактором наукового журналу «Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки» (кат. В) [51] та редагував науковий збірник «Гуржіївські історичні читання».

Сергій Корновенко турботливо дбає про підготовку наукових кадрів. Від першого дня створення в 2003 році спеціалізованої вченої ради К.73.053.01 (зі спеціальностей історія України, історіографія та джерелознавство) виконував обов'язки вченого секретаря, а з 2012 р. є очільником цієї структури (нині – Д.73.053.01: історія України, історіографія та джерелознавство, всесвітня історія з правом прийому до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня як доктора філософії, так і доктора наук). Під керівництвом Сергія Валерійовича захищено 10 кандидатських дисертацій, поряд із цим він став науковим консультантом трьох пошукачів на здобуття ступеня доктора наук, а на десятках захистів виступав як офіційний опонент.

У різногранній діяльності професора С. Корновенка одне з найпріоритетніших місць належить викладацькій діяльності, де він уже напручував понад 30-річний досвід. Студентам, магістрантам та аспірантам він викладає світоглядно важливі й фахово орієнтовані навчальні курси, зокрема: «Аграрна історія України другої половини XIX – поч. XXI ст.», «Український аграризм», «Концептуальні засади права інтелектуальної власності» та ін. Учні Сергія Валерійовича однастайні в оцінці його викладацької діяльності: вражає фаховий і енциклопедично ерудований, вимогливий і справедливий, завжди відкритий до неформального спілкування, заняття незмінно проводить на високому науковому й методично-прикладному рівні із застосуванням новітніх педагогічних технологій та інтерактивних методів освітньої роботи. Професора С. Корновенка запрошують і до читання лекцій у зарубіжних університетах. Скажімо, в 2019 р. він викладав студентам Університету Матея Бела в м. Банська Бистриця (Словаччина).

Свідченням визнання вагомих академічних заслуг професора стало його обрання дійсним членом Української академії історичних наук (у Черкасах очолює її первинний осередок), Української академії геополітики та Української асоціації усної історії. Веде різнобічну науково-експертну діяльність не лише в академічному середовищі, але й у органах державного управління й місцевого

самоврядування. Від 2016 р. є експертом координаційної ради з питань інтелектуальної власності при Черкаській ОДА, був членом консультативної комісії при міському голові м. Черкаси з розробки програми національно-патріотичного виховання тощо.

Сергій Валерійович входить до лав Національної спілки краєзнавців України і є головою її первинної організації при ЧНУ. За вагомий внесок у розвиток краєзнавчого руху в 2013 р. йому присвоєно звання «Почесний краєзнавець України» та в 2019 р. присуджено обласну краєзнавчу премію ім. М. Максимовича. Багатогранна наукова та освітня діяльність професора пошанована Почесними грамотами МОН України, Черкаської ОДА, відзнакою ректора ЧНУ та багатьма іншими відомчими й регіональними нагородами.

Душевний спокій і джерело наснаги Сергій Валерійович знаходить у колі своєї дружної родини. Його дружина Лариса Віталіївна вже також багато років працює в університеті, є кандидаткою філології, доценткою й завідувачкою кафедри слов'янської філології, зарубіжної літератури й методики викладання. Старший син Віталій служить у правоохоронних органах, а молодший Валерій пішов стопами свого дідуся-хірурга, завершує вищу медичну освіту й нині є лікарем-інтерном.

*Григорій Голиш, кандидат історичних наук,
доцент, директор наукової бібліотеки ім. М. Максимовича
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*

ОСНОВНІ ВІХИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ

28 липня 1974 р. народився в смт Ширяєво Одеської обл. у родині Валерія Яковича та Тетяни Олександрівни Корновенків.

1991 р. закінчив Черкаську міську школу №31.

1991 – 1996 рр. навчався на факультеті української філології (мова, література, історія) Черкаського педагогічного інституту (державного університету імені Богдана Хмельницького), диплом із відзнакою.

1996 – 1999 рр. навчався в аспірантурі при кафедрі історії України Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького.

1999 – 2000 рр. асистент кафедри новітньої історії і права Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького.

Червень 2000 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук (07.00.01, Історія України, Донецьк).

2000 – 2001 рр. старший викладач кафедри новітньої історії і права Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького.

2001 р. присвоєно вчене звання доцента.

2001 – 2002 рр. доцент кафедри новітньої історії і права Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького.

2002 – 2003 рр. заступник декана історичного факультету Черкаського державного університету імені Богдана Хмельницького.

2003 – 2007 рр. доцент кафедри новітньої історії і права Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2007 – 2009 рр. старший науковий співробітник кафедри новітньої історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького; стипендіат Кабінету Міністрів України.

2009 р. нагороджено Почесною грамотою Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2009 – 2010 рр. доцент кафедри новітньої історії і права Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2010 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук (07.00.02, Всесвітня історія, Київ); стипендіат Верховної Ради України.

2010 р. завідувач кафедрою приватного права та інтелектуальної власності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2010 – 2011 рр. завідувач кафедрою інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2011 р. присвоєно вчене звання професора.

2013 р. нагороджено Почесною грамотою Черкаської обласної державної адміністрації.

2013 р. присвоєно почесне звання «Почесний краєзнавець України».

2011 – 2014 рр. завідувач кафедрою інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2014 р. помічник ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2015 р. нагороджено Почесною грамотою Департаменту освіти й науки Черкаської ОДА та Почесною грамотою ВГО «Асоціація українських правників».

2016 р. нагороджено Подякою МОН України.

2014 – 2016 рр. проректор з наукової та інноваційної діяльності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2016 – 2022 рр. проректор із наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2017 р. нагороджено Подякою Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2018 р. обрано головою Черкаського регіонального (обласного) осередку УАІН.

2019 р. присуджено обласну краєзнавчу премію ім. М. Максимовича; нагороджено Почесною грамотою Черкаської обласної ради, Почесною відзнакою ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

2021 р. нагороджено Грамотою МОН України.

Від 2022 р. професор кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки, директор Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії.

2023 р. нагороджено Почесною грамотою ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

2024 р. нагороджено Почесною грамотою ЧНУ ім. Б. Хмельницького.

КОЛЕГИ ПРО СЕРГІЯ КОРНОВЕНКА

*Ярослав Калакура, доктор історичних наук,
заслужений працівник вищої школи,
заслужений професор Київського національного
університету імені Тараса Шевченка,
академік Академії наук вищої школи України*

Історик із ментальністю хлібороба

Багато років знаю Сергія Валерійовича Корновенка і, як історіограф, із цікавістю відстежую його багатогранну та плідну наукову творчість, вагомий внесок в історичну науку. Це справжній лицар наукового й небайдужого слова про українського хлібороба, яскрава і помітна постать у спільноті українських істориків і не лише аграрників, але й серед краєзнавців та дослідників історії Української революції.

Зі студентських літ науковець поринув у дослідницьку роботу і належить до того покоління істориків, яке умовно називають літерою «ікс» – загадковим. Воно народилося у середині 1960-х – першій половині 1980-х рр., коли розгортався рух спротиву радянському тоталітаризму, застою, подвійній моралі, корупції, йшов пошук шляхів до ширшої поінформованості, свободи слова, самореалізації, справедливості та історичної правди, і з того часу розраховує на власні сили. Цьому поколінню судилося стати будителем змін, очищати історичну науку від брехні, негативних наслідків комунізації та колонізації, відроджувати її національні традиції. Сергій Валерійович разом із іншими істориками відіграє лідируючу роль у цих процесах. Як представник потужного осередку істориків і краєзнавців Шевченкового краю, вихованець знаного історика, члена-кореспондента НАН України Олександра Реєнта, він ось уже третє десятиріччя дбайливо «оре ниву» науки Клію, сіє зерна віч-

ності, шукає істину, збирає щедрий урожай, щиро ділиться хлібом досвіду та мудрості.

Авторитетний учений із гідністю очолює загальноукраїнський Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії, є головним редактором часопису «Український селянин», головою Спеціалізованої вченої ради, сформував свою наукову школу. Його праці мають високий індекс цитувань, їм властиві науковість, соціокультурний підхід, людиноцентризм, вишуканий стиль історієписання, вони ґрунтуються на великому пласті архівних документів, можуть слугувати взірцем академічної доброчесності.

В особі Сергія Валерійовича гармонійно поєднуються висока моральність, мудрість, працьовитість, людяність, інтелігентність, благородність, менеджерський хист та інші чесноти.

Вітаючи Сергія Корновенка з початком другого півстоліття і виходом у світ біобібліографічного покажчика, впевнений, що він лише розпочав реалізовувати свій невичерпний інтелектуальний потенціал! Хай Господь дає йому здоров'я і сили для нових добрих справ! Щиро бажаю подальших успіхів у науковій і навчальній роботі!

*Василь Марочко, доктор історичних наук,
професор, головний науковий співробітник
Інституту історії України НАН України*

Полуднева межа історика-аграрія: щедра пора для сівби

Нещодавно мій колега Сергій Корновенко зустрів полудневий ювілей, ніби плугатар зустрічає схід сонця, оглядаючись на виоране поле. Виконано великий обсяг роботи, засіваючи освітню ниву зернами добра, надії і процвітання. Пам'ятаю Сергія молодим дослідником, якого полонила цілина глибоких пластів аграрної історії українських хліборобів, а тепер сивочолий чоловік, знаний

учений, педагог, наставник і організатор аграрних студій в Україні. Минув той час, коли редагували його праці, а наразі він відповідальний редактор «Українського селянина» – єдиного в Україні фахово-тематичного журналу з аграрної історії. Часопис витримав бюрократичні вимоги заморських і доморощених «землемірів», які нав'язують дивні метричні одиниці виміру людського інтелекту. Завдяки Сергієві та його колегам, а також корпорації «Дніпро» в особі Петра Душейка, видання живе, щедро засівається науковими статтями українських і зарубіжних учених.

Аграрна наукова школа істориків-аграрників у Черкаському університеті почала формуватися на початку 1990-х рр. Її духовним батьком і організатором був і залишається мій друг та колега Анатолій Морозов. У 1995 р. він був опонентом моєї докторської дисертації з історії кооперативного руху. Саме тоді виникла ідея проведення всеукраїнського симпозіуму з проблем аграрної історії, який завдяки зусиллям пана Анатолія став «серійним». Маючи підтримку учнів, серед яких був і пан Сергій, вдалося кооперувати українських істориків довкола нашого драматичного й трагічного минулого. Десятки конференцій і «круглих столів», захищених дисертацій, книг – увінчують інтелектуальні обжинки черкаської землі, від якої квітне яскравим самосівом всеукраїнська історична нива. В Україні мало істориків-аграрників без публікації в «Українському селянинові».

Кожен учений має бібліографію власних праць, яка засвідчує його внесок в історіографію. Не є винятком і доктор історичних наук Сергій Корноненко, який збирає свій інтелектуальний продукт з академічної ниви. Поєднувати викладацьку роботу з науково-дослідною доволі складно, позаяк відчуваєш подвійне навантаження. Але тим, хто рано встає, тому й Бог дає. Він надихає і благословить подвижників, які щоденно крокують на зустріч вранішньому сонцю.

Науковці не завжди висловлюють позитив стосовно здобутків інших, намагаються відшукати недоліки, інколи з необережності образити, завдати болю неохайним словом. Подібне спостерігав

за собою, але з роками приходить мудрість, тобто взаємодія морального і раціонального у наших вчинках. Поспішаймо дарувати добро іншим, яке неминуче повернеться до кожного з нас.

П'ятнадцять років тому Сергій опублікував ґрунтовну монографію «Білий рух Півдня Росії: аграрна політика урядів А. Денікіна, П. Врангеля». Її наукова актуальність очевидна, але в 2009 р. важко було повірити, що південно-східними регіонами України прокотиться чергова московська орда. Дозволю процитувати думку мого шановного колеги стосовно місії історичної науки, викладену у вступі: «Саме вона, як сфера інтелектуальної творчості особистості та система наукових знань, покликана виконувати надзвичайно важливу в житті кожного народу місію – формувати культурно-історичну самосвідомість». Цілком погоджуюсь, а головне тішить вірність автора своїм намірам і діям. Опрацювання української періодики, яка зберігається в архівах Ватикану, виявлення, упорядкування та публікація статей про Голодомор є особистою звитягою Сергія Корновенка. Надзвичайно важлива справа, позаяк гетьманська преса майже не представлена у бібліотечних фондах України. Отож, Сергію, бажаю творчих успіхів, долати не лише кілометри на шляху до західних джерел, але й будь-які перешкоди.

*Анатолій Морозов, доктор історичних наук,
професор, завідувач кафедри археології
та спеціальних галузей історичної науки
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького*

Учений, патріот, інтелектуал

Саме такою комбінацією засадничих рис, які визначають діяльнісну сутність людини можна й потрібно охарактеризувати Сергія Валерійовича Корновенка. Я вдячний долі, що саме він став моїм студентом, аспірантом, докторантом, соратником у вивченні

аграрної історії. Нині це відомий український історик, якого добре знають колеги не лише в Україні, але й далеко за її межами.

А ще радію з такого, що, сформувавши майже подібний заголовок статті на пошану мого вчителя, одного з найвизначніших сучасних українських істориків С. В. Кульчицького, я чесно можу сказати подібне й про мого колишнього учня.

І ще одне! Так само як і С. Кульчицького, С. Корновенка слід і потрібно охарактеризувати як приклад феноменальної працездатності. Праця на ниві історичної науки для нього ніколи не була заробітком. Ні й ще раз ні! Дослідження історичних явищ, подій процесів, їхній глибокий усебічний аналіз, обґрунтовані висновки, – це сама суть його буття, його життєвого кредо.

Те, що це не емоційна оцінка вчителем талановитого учня, а об'єктивна констатація реальності свідчить наступне. Вже на другому курсі С. Корновенко звернувся до мене з добре опрацьованим варіантом ґрунтовної публікації про раннє слов'янство. Щиро кажучи, я був просто вражений ерудицією, справжнім академічним стилем викладу. Просто не вірилось, що це доробок студента, а не вже маститого дослідника.

У подальшому, внаслідок нашої співпраці, побачила світ цікава, як на мій погляд, монографія «Анти», яка в подальшому була ще двічі перевидана в доповнених і розширених варіантах.

Це був добрий початок. А далі кожного року нові публікації, нові творчі злети молодого історика. Диплом із відзнакою, аспірантура, блискучий захист кандидатської, швидке отримання звання доцента, докторантура в Інституті історії НАН України і негайний захист докторської дисертації, а в 37 років почесне звання професора.

Неповторне, як на мій погляд, видання «Українська революція 1917 – 1921 рр.», яке включало не лише підручник, але й збірку документів та окремих томів, присвячений батькам-засновникам, про що лише сьогодні сповіщає нас Українське радіо. Цей перелік можна продовжити ще на багато десятків сторінок. Вже в 2001 р. С. Корновенко взяв на себе величезну і відповідальну ношу по ви-

конанню вкрай рутинних обов'язків відповідального секретаря молодого на той час наукового часопису «Український селянин», а потім і вченого секретаря вченої ради з захисту дисертацій.

Окремої розповіді заслуговує його багатогранна напружена робота з вирішення загальноуніверситетських завдань на відповідальній посаді проректора з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності. А ще – численні виграні конкурси, керівництво колективними науково-дослідними проектами та престижними грантовими програмами.

С. Корновенко наділений унікальним творчим потенціалом, який втілиться в нові наукові звершення. Тож нехай у нього все задумане ним збувається!

*Руслан Пиріг, доктор історичних наук,
професор, головний науковий співробітник
Інституту історії України НАН України,
заслужений діяч науки і техніки України*

Лідер історико-аграрної науки

Сергій Валерійович Корновенко належить до покоління сучасних істориків, яке вступало в доросле життя на зламі епох – краху СРСР і відновлення незалежності України. А здобуття його фахової освіти припало на часи, коли українська історіографія ще болісно долала догмати комуністичної ідеології і виробляла національний дискурс історієписання. Однак саме ця генерація науковців при входженні в професію вже не була обтяжена ідеологічними канонами, відтак була більш вільною у виборі тематичних напрямків досліджень, адаптованою до новітніх технологій пошуку джерельної інформації, відкритою для професійного спілкування.

Вибір молодим ученим дослідницької теми значною мірою був обумовлений навчанням у виші, де зусиллями проф. А. Г. Морозова формувалася наукова школа істориків-аграрників. Саме

в цьому тематичному середовищі й відбувалося динамічне становлення та подальші вагомі дослідницькі досягнення професора С. В. Корновенка.

Майже два десятиліття маю приємність особисто знати Сергія Валерійовича, підтримувати плідні творчі зв'язки й щирі товариські стосунки та поціновувати його прекрасні людські риси. Наше перше знайомство сталося на початку 2000-х рр., коли я вже залишив Державний комітет архівів і перейшов до академічного Інституту історії України у відділ історії Української революції 1917 – 1921 років, де зосередився на дослідженні новітнього українського гетьманату. Саме в цей час мою увагу привернули публікації черкаського дослідника С. Корновенка про Державу Павла Скоропадського, зокрема, аналітична стаття в «Українському селянині» (2004) про теоретичні аспекти аграрної політики Гетьманату 1918 р. З вдячністю мушу відзначити, що її висновки розширили мої уявлення про тематичні горизонти гетьманознавчих студій.

Як член редколегії «Українського історичного журналу» в 2005 р. на рецензію отримав машинопис статті «Розробка білогвардійськими урядами А. Денікіна та П. Врангеля проєктів земельної реформи (1919 – 1920 рр.)». Це був матеріал С. В. Корновенка (тоді в редакції УІЖу не було анонімного рецензування) й він відзначався чітко визначеною метою дослідження, обґрунтуванням новизни, оригінальною джерельною базою і доволі досконалим викладом тексту. Стаття була рекомендована до друку й опублікована в №1 журналу за 2006 р. Це була перша наукова апробація на академічному рівні положень майбутньої докторської праці С. В. Корновенка, вагомим підґрунтям якої стали дві фундаментальні тематичні монографії й низка ґрунтовних наукових статей.

Пригадую його захист 2010 р. у спеціалізованій ученій раді Інституту історії України, частина членів якої відзначалися доволі прискіпливим ставленням до дисертантів, особливо молодих. Однак доповідь і відповіді на запитання С. Корновенка не залишили сумнівів у справді докторському рівні пошукача. Мені довелося виступити на засіданні, підкреслити новаторський ха-

ракти роботи, докладний історіографічний аналіз, широке використання автентичних історичних джерел і глибокі узагальнення матеріалів дослідження.

Особисте знайомство з Сергієм Валерійовичем переросло в тісну співпрацю з колективом Навчально-наукового інституту міжнародних відносин, історії та філософії. З 2008 р. входжу до авторського пулу «Українського селянина», брав участь у багатьох міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, ініційованих С. В. Корновенком, в опонуванні дисертантам у спеціалізованій ученій раді, презентаціях своїх книг колегам і студентам університету, на методичних семінарах для вчителів.

Як багаторічний дослідник історії Української революції 1917 – 1921 рр. маю відзначити особисту роль проф. С. В. Корновенка і його колег А. Г. Морозова, В. В. Масненка, Н. І. Земзюліної, Ю. Г. Пасічної та інших в розробці селяноцентричних аспектів революційної доби. Характерно, що ці праці отримали як глибокий наративний, так й ґрунтовний археографічний вираз. Перспективи цих напрацювань були репрезентовані С. Корновенком у статті «Суб'єктний складник аграрного питання як одна з передумов Української революції 1917 – 1921 рр.» (УІЖ. 2017. №4).

Проф. С. В. Корновенко виступає палким поборником теорії аграризму, вмотивовано екстраполюючи положення цієї європейської політичної доктрини на селянське середовище тогочасних українців. Це спонукало вченого звернутися до творів В. Липинського та інших носіїв українського консерватизму.

Особливе враження на мене як одного з першопрохідців теми голоду 1932 – 1933 рр. в Україні справила наукова подорож С. В. Корновенка до Риму для дослідницької праці в архівах Ватикану. Коли він ділився зі мною цим задумом, мене не полишав певний скепсис. Але, як знаємо, його пошукова робота виявилася напрочуд плідною і динамічно матеріалізувалася в ґрунтовному виданні «Голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні на сторінках гетьманської преси: газети «Січ» і «Наш стяг». Видання стало вагомим внеском в археографічне підґрунтя дослідження цієї болісної для українців

проблеми, яка, на жаль, останнім часом породжує контрверсійні візії на шкоду об'єктивній істині і пам'яті жертв трагедії.

Насамкінець підкреслю, що професор С. В. Корновенко, попри ще молодий вік, став відомим в Україні й за рубежом ученим, лідером і продовжувачем традицій наукової школи істориків-аграрників, вмілим організатором наукових досліджень, активним поборником впровадження їх результатів у навчальний процес, справжнім українським патріотом. Тож побажаємо йому доброго здоров'я, невинного інтелектуального вдосконалення, розвитку інноваційних, креативних рис його творчості, нових плідних наукових здобутків, вдячних учнів і щирих друзів!

Юрій Степанчук, доктор історичних наук, професор

Професор Сергій Корновенко — засновник «Історіографічних студій»

Одним із професорів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького є Сергій Валерійович Корновенко – дослідник аграрної історії України, історіограф, краєзнавець. Інтелектуальна біографія вченого, його науково-педагогічна та громадська діяльність різноаспектно висвітлені в засобах масової інформації. На неабияку увагу заслуговують неформальні наукові ініціативи Сергія Валерійовича, зокрема, й «Історіографічні студії», започатковані у 2015 р.

Особливістю заходу є те, що його учасники, відвідуючи різні куточки України, ґрунтовніше ознайомлюються з колоритами регіональної історії, етнографією, зі специфікою архітектурного будівництва, пам'ятками археології, геологічними пам'ятками природи тощо.

Перші «Історіографічні студії» Сергій Валерійович організував на Черкащині. Учасники зібрання ознайомилися з Національним історико-культурним заповідником «Чигирин», за-

вітали у відреставровану резиденцію Богдана Хмельницького, ознайомилися з історією знаменитого Мотронинського монастиря, оглянули не менш знаменитий Суботів – місце, де проживав та був похований Богдан Хмельницький, побували на території Холодноярської республіки – одного з символів української нескореності, стійкості та сили українського духу. Зацікавлення викликали й пам'ятки сакральної архітектури, зокрема, Канівський Успенський собор Св. Георгія. Збудований у 1144 році, він є яскравим прикладом архітектури Київської держави. Особливі емоції охопили учасників заходу під час відвідування Шевченківського національного заповідника «Тарасова гора» і, звісно ж, Шевченкової могили.

Винятково цінним стало безпосереднє спілкування з краєзнавцями, гідами сільського зеленого туризму, музейними працівниками й простими щирими людьми – носіями мовних особливостей, народних традицій та звичаїв благодатного черкаського краю.

Завдяки завзятості Сергія Валерійовича подальші «Історіографічні студії» проходили на території Прикарпаття, Причорномор'я, Середнього Подніпров'я, Придністер'я, Східного і Західного Поділля. Їх учасники відвідали десятки об'єктів історико-культурної спадщини, оглянули сотні пам'яток і музейних експозицій у місцях знаменних подій.

Ініціативний, усебічно освічений, товариський Сергій Валерійович завжди створює ділову, але водночас і доброзичливу, дружню атмосферу. Спілкування з ним приносить не лише задоволення, а й удосконалює методологічні навички, збагачує конкретними професійними порадами.

Сьогодні «Історіографічні студії» як форма неофіційного фахового дискурсу об'єднують науковців і поціновувачів історії з різних регіонів України, сприяють популяризації історичної спадщини, зміцненню історичної пам'яті українського народу.

*Віталій Тельвак, доктор історичних наук,
професор кафедри всесвітньої історії
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка*

Черкаський побратим

У заклопотаному сьогоднішньому, у вирі безкінечних справ, запланованих для виконання «на вчора», ювілеї колег набувають особливої ваги, адже спонукають перевести погляд із суєтного на екзистенційне, перетворюють накопичувані роками спостереження та емоції на важливі, насамперед, для себе самого слова, якими так і не було нагоди поділитися раніше...

Про Сергія Валерійовича я почув задовго до того, як мав честь особисто з ним познайомитися. В середині 2000-х років мені, тоді здобувачеві Інституту історії НАН України, про нього з чималою симпатією розповідав наш старший приятель Руслан Якович Пиріг як про мого колегу по докторантських буднях і незвично енергійного та креативного, залюбленого у свою дослідницьку тему вченого. Дещо пізніше подібну характеристику про нього я отримав і від мого старовинного черкаського друга Віталія Масненка. Власне він запропонував С. Корновенку, як голові щойно оновленої тоді спецради в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, мою кандидатуру для участі в роботі цього авторитетного в Україні осередку промоції наукових кадрів.

Відтоді розпочалося наше особисте знайомство, що переросло у дедалі тіснішу співпрацю – спочатку в спецрадівських рамках, а відтак і в багатьох творчих проєктах. Сергій Валерійович завжди показував себе надзвичайно професійним і вимогливим, а водночас доречно дотепним, толерантним і емпатійним. За останнє десятиліття тісніших взаємин, я мав нагоду неодноразово переконаватися, що ці риси настільки є органічно властивими його людській природі, що мимоволі передаються

й близькому оточенню, втім, і мені. Тож наші стосунки природним чином переросли в щире приятельство і навіть таке собі духовне побратимство, засноване на спільності розуміння важливого і минулого.

Чимало можна сказати й про небуденну енергійність ювіляра. Її фаховий аспект найповніше засвідчить зміст цієї книги, тож на ньому не зупинятимуся. Я, натомість, привідкрию завісу над його ініціативою зі згуртування колег із кількох академічних осередків (Черкаси, Вінниця, Миколаїв, Кам'янець-Подільський, Дрогобич), об'єднаних бажанням товариського обговорення викликів сучасної соціогуманітаристики. Ефектом цієї ініціативи стали вправно модеровані ювіляром періодичні зустрічі у віднайденому ним форматі «мандрівних істориків». Все це говорить про потужну вітальність Сергія Валерійовича, значний запас далеко невичерпаної енергії, а головне – знання і вміння спрямувати її як на розвиток своєї особистості, так і загальної громадської справи.

Шановний колего і дорогий Друже! В історії ювілейні дати завжди є приводом для рефлексій та поштовхом до переосмислення життєвих планів. П'ятдесятиліття в цьому сенсі традиційно виступає особливим віковим рубежем, адже формалізує певний етап особистого життя й професійної кар'єри. Та, щиро перекоаний, для Тебе ця «кругла» дата стане ще одним стимулом для реалізації нових ідей та проєктів, адже так багато заплановано на майбутнє! Це, власне, таким як Ти, адресувала класик свої безсмертні стрічки – «І все на світі треба пережити, і кожен фініш – це, по суті, старт».

*Надія Темірова, докторка історичних наук,
професорка, в. о. завідувачки кафедри історії України
та спеціальних історичних дисциплін
Донецького національного університету
імені Василя Стуса*

«Свій до свого по своє»: кейс професора Сергія Корновенка

У далекому 2000-му коридорами історичного факультету Донецького національного університету крокував юнак Сергій Корновенко, який прибув на засідання спеціалізованої ради для захисту кандидатської дисертації, виконаної під керівництвом професора Анатолія Морозова. Миттєвий фейсконтроль виявив розум і витончену вихованість молодого людини. Захист відбувся успішно, чому посприяла надзвичайно актуальна тема, присвячена історії доколгоспного селянства України. З того щасливого моменту минуло чималенько років, протягом яких із зовсім юного кандидата наук сформувався професіонал найвищого рівня – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри, проректор з наукової роботи Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, один із найавторитетніших фахівців у аграрній історії України.

Розпочавши дослідження податкової політики радянської влади в українському селі у першій половині 1920-х років, Сергій Валерійович продовжив сільську тематику через аналіз аграрної політики урядів А. Денікіна та П. Врангеля. Надалі взявся за опрацювання концепції українського аграризму, що має суттєву дослідницьку перспективу. Так аграрна історія оповила професійне життя колеги.

Продовженням наукового інтересу стала організаційна діяльність, зокрема, з розбудови Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії, очільником якого Сергій Корновенко є з 2022 р., перейнявши естафету від професора Морозова. У рамках інституції проведено дванадцять аграрних

симпозіумів, на платформі яких працювали десятки науковців, котрі спеціалізуються у різних проблемах, але сходяться у принципово важливій точці перетину – історії українського селянства. У 2023 році започаткований суспільно значущий захід – Всеукраїнський «Круглий стіл» «Голодомор-геноцид 1932 – 1933 рр. в Україні». Чверть століття тому засновано науковий журнал «Український селянин», головним редактором якого нині є професор С. Корновенко. Інститут і журнал виконують україноцентричну функцію, підтримуючи науковий інтерес до аграрної складової історії української нації. Цей досвід є унікальним у нашій країні.

Піднявшись до вершин професійної та громадянської зрілості, здобувши суттєвий досвід викладацької діяльності, Сергій Валерійович підставив плече молодій генерації науковців. Протягом багатьох років він очолює спецраду з захисту докторських дисертацій у ЧНУ імені Богдана Хмельницького і так само, як колись старші науковці розгледіли в ньому, юному хлопчині, талановитого дослідника, разом зі своїми колегами відкриває шлях в історичну науку сучасній молоді. У такий спосіб забезпечується неперервність інтелектуального потенціалу України.

Момент істини для Сергія Валерійовича – служіння людям у їхніх запитах найвищого ґатунку. «Свій до свого по своє», – так він відгукується на ініціативи чи звернення. Тож, нехай розширюється коло «своїх» професора Корновенка! Побажаймо пану Сергію здоров'я, добра, успіхів в усіх починаннях, лише щасливих поворотів долі! Нехай підтримують і надихають рідні люди, розуміють і допомагають колеги, радують досягненнями вихованці, а негаразди та непорозуміння оминають!

*Олександр Федьков, доктор історичних наук,
професор, завідувач кафедри археології,
спеціальних історичних і правознавчих дисциплін
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка*

Сергій Корновенко — людина та вчений

Існує гарна традиція підводити підсумки діяльності учених до ювілейних дат. Вона сприяє осмисленню внеску тієї чи іншої особистості в науку з висоти прожитих нею років. Щедрі ужинки Сергія Корновенка в полудень віку забезпечені його науковою та менеджерською діяльністю, починаючи з студентської лави та дотепер. Звісно, це стало можливим завдяки тому, що у період незалежності України сформувався новий центр історичної науки у Середньому Подніпров'ї, в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, з яким пов'язане його життя та діяльність. Я маю можливість і приємність протягом двадцяти років спостерігати за фаховим зростанням і життєдіяльністю Сергія Валерійовича. Нові ідеї та праці, важлива науково-організаційна діяльність у сферах керівництва Науково-дослідним інститутом селянства та вивчення аграрної історії, Спеціалізованою вченою радою Д.73.053.01: історія України, історіографія та джерелознавство, всесвітня історія, написанням дисертаційних досліджень і редагування наукових видань, реалізації потужних проєктів із дослідження аграрної історії України XIX – XX ст. засвідчують, що вчений сформував власну школу дослідників історії України. Він проявив себе також як умілий організатор університетського життя у сфері наукової, інноваційної та міжнародної діяльності.

Відзначу також риси характеру Сергія Валерійовича: відкритість, товариськість, комунікабельність, емпативність, готовність надати допомогу потребуючому. Він уміє згуртувати різних людей для реалізації важливих ідей, проєктів. Хочеться побажати Сергію Корновенку й надалі підтримувати високі академічні стандарти та реалізовувати власні життєві стратегії.

РУКОПИСИ Й АВТОРЕФЕРАТИ ЗАХИЩЕНИХ ДИСЕРТАЦІЙ

1. Податкова політика радянської влади в українському селі у відбудовчий період (1921–1925 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Черкаський держ. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 1999. – 173 арк.
2. Податкова політика радянської влади в українському селі у відбудовчий період (1921–1925 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Донецький держ ун-т. – Донецьк, 2000. – 20 с.
3. Аграрна політика урядів А. Денікіна та П. Врангеля (1919–1920 рр.) : дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / Ін-т історії України. – Київ, 2010. – 474 с.
4. Аграрна політика урядів А. Денікіна та П. Врангеля (1919–1920 рр.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / Ін-т історії України НАН України. – Київ, 2010. – 40 с.

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ

1993

1. Дмитро Донцов про українське козацтво // Українське національно-духовне відродження 20-х років : тези обласної наук.-практ. конференції. – Черкаси, 1993. – С. 70–72.

1994

2. Державотворчі традиції українців Середнього Подніпров'я // Українська козацька держава: Витоки та шляхи історичного розвитку : матеріали Четвертих Всеукр. іст. читань, Черкаси, 16–18 травня 1994 р. – Київ ; Черкаси, 1994. – С. 140–141.

1997

3. Морозов А. Г. Державна хлібозаготівельна кампанія в Україні у 1924–1925 господарському році / А. Г. Морозов, С. В. Корновенко // Вісник Черкаського університету. Серія Соціально-гуманітарні науки. – Черкаси, 1997. – Вип. 2. – С. 47–51 : табл.

1998

4. Єдиний сільгоспподаток: теорія та практика оподаткування українського села у 1923–1925 роках // Вісник Черкаського університету. Серія Соціально-гуманітарні науки. – Черкаси, 1998. – Вип. 6. – С. 57–60.

1999

5. Негативні тенденції радянської податкової політики українському селі у 1924–1925 господарському році // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 1999. – Вип. 12. – С. 102–104.

2000

6. Податкова політика радвлади в українському селі під час голоду 1921–1923 рр. // Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2000. – Вип. 21. – С. 77–81.

2001

7. Морозов А. Г. Анти : монографія / А. Г. Морозов, С. В. Корновенко ; Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького, Науково-дослідний ін-т селянства, Наукове т-во істориків-аграрників, Центр дослідження Середнього Подніпров'я. – Черкаси : Вид-во ЧДУ ім. Б. Хмельницького, 2001. – 64 с.

Анотація: Книгу присвячено історії східнослов'янських племен III–VII ст., відомих як анти. На широкому джерельному, археологічному матеріалі висвітлюються маловідомі сторінки соціально-економічного, суспільно-політичного, культурного життя антив.

8. Оподаткування українського селянства під час проведення грошової реформи 1924 р. // Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2001. – Вип. 27. – С. 69–72.
9. Податкова політика більшовиків в українському селі в 1921–1923 рр. // Український селянин : зб. наук. пр. науково-дослідного ін-ту селянства. Вип. 1. – Черкаси, 2001. – С. 41–43.
10. Податкова політика Б. Хмельницького щодо українського селянства в оцінці дорадянської вітчизняної історіографії // Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку : матеріали Всеукраїнських історичних читань. – Черкаси, 2001. – С. 42–46.
11. Трансформація податкової політики радянської влади в українському селі на початку НЕПу / С. В. Корновенко, А. Г. Морозов // Український селянин : праці науково-дослідного ін-ту селянства. Вип. 3. Спеціальний : Матеріали III Всеукра-

їнського симпозіуму з проблем аграрної історії, 17–18 травня 2001 року, (Черкаси–Мліїв). – Черкаси, 2001. – С. 230–236.

2002

12. Висвітлення податкової політики Б. Хмельницького щодо селянства вітчизняною історіографією (20–90-ті роки XX ст.) // Наукові праці Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету: Історичні науки. Т. 8 (10). – Кам'янець-Подільський, 2002. – С. 47–59.
13. До питання прогресивності продподатку 1921 року // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 4. – Черкаси, 2002. – С. 62–71.
14. Земзюліна Н. І. Державна хлібозаготівельна кампанія в Україні 1926/1927–1928/1929 господарських років / Н. І. Земзюліна, С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 6 : Присвячений пам'яті Ляха Р. Д. – Черкаси, 2002. – С. 114–116.
15. Корновенко С. В. Висвітлення податкової політики Б. Хмельницького щодо селянства у вітчизняній історіографії в 20-х – на початку 80-х рр. XX ст. / С. В. Корновенко, Г. Г. Кривчик, Г. Т. Капустян // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 5. – Черкаси, 2002. – С. 203–210.
16. Морозов А. Г. Економічний розвиток антів / А. Г. Морозов, С. В. Корновенко // Записки Осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах : зб. наук. ст. Т. 1 : Праці історично-філософської, політологічної, філологічної та культурологічної секції. – Черкаси, 2002. – С. 34–39.
17. Податкова політика Б. Хмельницького щодо селянства в оцінці сучасної вітчизняної історіографії // Вісник ЧДУ. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2002. – Вип. 33. – С. 26–30.

2003

18. Аграрна реформа П. Скоропадського // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. – Київ, 2003. – С. 223–232.

19. Білогвардійський рух в Україні: теорія та практика вирішення аграрного питання // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 7. – Черкаси, 2003. – С. 110–115.
20. Державна хлібозаготівельна кампанія в Україні в період НЕПу // Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2–3. – Вип. 50. – С. 115–118.
21. Податки в історії економічної думки Стародавнього Сходу і Античності // Чотирнадцята наукова сесія Осередку наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засід. секцій і комісій, 12–20 березня 2003 р. – Черкаси, 2003. – С. 7–8.
22. Столипінська аграрна реформа // Фермерські господарства на Поділлі: історична ретроспектива і сучасний стан : зб. наук. праць за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф., (22–23 квітня 2003 р.). – Кам'янець-Подільський, 2003. – С. 37–48.

2004

23. Аграрна політика Гетьманату: теоретичний аспект // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 8. Спеціальний : Матеріали V Всеукраїнського симпозіуму з проблем аграрної історії. – Черкаси, 2004. – С. 211–214.
24. Аграрная политика А. Деникина в украинской деревне: теоретический аспект // Материалы научно-практической конференции «Перспективные разработки науки и техники». Т. 11 : История. – Белгород ; Днепропетровск, 2004. – С. 9–12.
25. Аграрне законодавство П. Врангеля // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Динаміка наукових досліджень 2004». – Дніпропетровськ, 2004. – С. 25–26.
26. Аграрні перетворення П. Скоропадського і А. Денікіна // Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2004. – Вип. 61. – С.135–145.

27. Аграрні перетворення П. Скоропадського і А. Денікіна: порівняльний аналіз // Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету. – 2004. – Вип. 17. – С. 23–26.
28. Діяльність Особливої наради по розробці аграрного законодавства // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Науковий потенціал світу 2004». Т. 29 : Історія України. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 28–30.
29. Вивчення історії православ'я на сторінках «Українського селянина» // Православ'я. Наука. Суспільство: Проблеми взаємодії : матеріали другої Всеукраїнської наук.-практ. конф. – Черкаси, 2004. – С. 97–99.
30. Земзюліна Н. І. Діяльність податкового апарату за гетьманування Богдана Хмельницького / Н. І. Земзюліна, С. В. Корновенко // П'ятнадцята наукова сесія осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засід. секцій і комісій, м. Черкаси, 10–27 березня 2004 р. – Черкаси, 2004. – С. 31–33.
31. Зміни основних положень радянської аграрної політики в українському селі після розгрому А. Денікіна // Україна соборна : зб. наук. ст. Вип. 4. Т. 1. – Київ, 2006. – С. 132–137.
32. Корновенко С. В. Село. Хліб. Гроші: податкова політика радянської влади в українському селі у період НЕПу: монографія / С. В. Корновенко, В. М. Лазуренко ; ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Черкаський держ. технол. ун-т. – Черкаси : Ваш дім, 2004. – 188 с.

Анотація: Монографію присвячено дослідженню особливостей становлення та поширенню в роки нової економічної політики радянської податкової системи. Книга буде корисною для викладачів, науковців, аспірантів, студентів, широкого читачького загалу.

33. Корновенко С. В. Українська революція : навч. посіб. / С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. П. Реєнт ; Ін-т історії України НАН України, Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Вінниця : Фоліант, 2004. – 432 с.

Анотація: Навчальний посібник присвячено доленосній події вітчизняної історії – добі Української революції 1917–1921 рр. Його адресовано студентам та викладачам історичних факультетів ЗВО, а також широкому загалу читачів, які цікавляться історією України.

34. Корновенко С. В. Українська революція : хрестоматія / С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. П. Реєнт ; ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – Вінниця : Фоліант, 2004. – 176 с.

Анотація: У хрестоматії подано документи та їхні фрагменти періоду Української революції 1917–1921 рр. Поряд з поповненням джерелознавчої бази цього тематичного напрямку вони адаптовані для використання в освітньому процесі для підготовки фахівців-істориків у ЗВО.

35. Морозов А. Історична думка та націотворення в Україні / А. Морозов, С. Корновенко // Історія України. – 2004. – № 41. – С. 7. – Рец. на кн.: Масненко В. В. Історична думка та націотворення в Україні (кінець XIX–XX ст.). – Київ ; Черкаси : Відлуння Плюс, 2001. – 106 с.
36. Основні положення програми аграрної політики П. Врангеля // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали п'ятих наукових читань, присвячених пам'яті Д. П. Пойди. – Дніпропетровськ, 2004. – С. 96–102.
37. Проекти аграрних перетворень П. Скоропадського і П. Врангеля // Донецкий археологический сборник. – 2004. – № 11. – С. 203–206.
38. Українська революція (історичні портрети) / упоряд.: С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. П. Реєнт ; ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – Вінниця : Фоліант, 2004. – 288 с.

Анотація: У книзі подано низку історичних портретів найпомітніших постатей доби Української революції 1917–1921 рр. Її адресовано студентам та викладачам історичних факультетів закладів вищої освіти України, а також широкому загалу читачів, зацікавлених сторінками історії нашого народу.

2005

39. Аграрна політика білогвардійців: короткий історіографічний огляд // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія Історія. – Вінниця, 2005. – Вип. 9. – С. 345–347.
40. Аграрна політика більшовиків в українському селі в 1919 р. (до причин тимчасових невдач) // Україна Соборна. – Переяслав-Хмельницький, 2005. – Вип. 2. – С. 81–85.
41. Аграрна політика П. Врангеля // Наукові праці. Т. 37 : Історичні науки. – Миколаїв, 2005. – Вип. 24. – С. 32–39.
42. Вплив столипінської аграрної реформи на денікінські аграрні нововведення в українському селі // Україна соборна : зб. наук. ст. Вип. 2. Ч. 1 : Історико-політологічні та правові засади соборності й державотворення в Україні. – Київ, 2005. – С. 218–229.
43. Орест Левицький // Краєзнавство Черкащини : [зб. Черкаської обл. орг. Національної спілки краєзнавців]. № 8 : 80-річчю Всеукраїнської спілки краєзнавців присвячується. – Черкаси, 2005. – С. 115–118.
44. Основні положення аграрних перетворень П. Столипіна і П. Врангеля // Історичні записки : зб. наук. праць. – Луганськ, 2005. – Вип. 5. – С. 39–49.
45. Соціально-економічна політика Н. Махна в українському селі // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 9 : Присвячено 60-ій річниці Великої Перемоги та 5-ій річниці Наукового т-ва істориків-аграрників. – Черкаси, 2005. – С. 175–179.

2006

46. Аграрна політика Н. Махна в українському селі // XVI наукова сесія Осередку Наукового товариства ім. Т. Шевченка у Черкасах : матеріали доповідей на засіданнях секцій і комісій, 12–31 березня 2005 р. – Черкаси, 2006. – С. 82–84.

47. Аграрна реформа П. Скоропадського // Вісник Київського національного лінгвістичного університету : [зб. наук. ст.] : Серія Історія, економіка, філософія . Вип. 11–12 : Український консерватизм і гетьманський рух: історія, ідеологія, політика. – Київ, 2006. – С. 77–81.
48. Аграрне законодавство П. Врангеля і європейський досвід вирішення земельного питання (1919–1921 роки) // Історичні записки : зб. наук. праць. – Луганськ, 2006. – Вип. 12, Ч. 2. – С. 124–136.
49. Державний земельний банк: функції під час проведення денікінської аграрної реформи в Україні // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Наука и технологии: шаг в будущее – 2006». Т. 4 : История. – Белгород, 2006. – С. 10–13.
50. Діяльність земельних комісій білогвардійських урядів із розробки проектів аграрних реформ // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 10 : Матеріали VI Всеукраїнського симпозіуму з проблем аграрної історії, присвячені 100-ій річниці початку земельної реформи П. А. Столипіна. – Черкаси, 2006. – С. 297–299.
51. Діяльність земельної комісії Г. Глинки з розробки врангелівського аграрного законодавства // Гуржіївські історичні читання : матеріали конф., присвяч. 90-річчю від дня народж. члена-кореспондента АН УРСР І. О. Гуржія. – Черкаси ; Київ, 2006. – С. 153–158.
52. Зміни основних положень радянської аграрної політики в українському селі після розгрому А. Денікіна // Соборна Україна: історична ретроспектива : зб. наук. праць. Т. 1. – Вип. 4. – Черкаси, 2006. – С. 132–137.
53. Основні положення проекту аграрної реформи А. Денікіна (1919 р.) у контексті вирішення земельного питання в інших європейських країнах // Наддніпрянська Україна: історичні процеси, події, постаті : зб. наук. пр. Вип. 4. – Донецьк, 2006. – С. 187–193.

54. Податкові платежі селянства за гетьманування Богдана Хмельницького // Записки Студентського наукового товариства. Т. 1. Вип. 1–4 : (2003–2004 рр.). – Черкаси, 2006. – С. 137–141.
55. Розробка білогвардійськими урядами А. Денікіна та П. Врангеля проектів земельної реформи (1919–1920 рр.) // Український історичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 101–111.
56. Проект аграрной реформы А. Деникина в украинской деревне: к вопросу о механизме оценки и купли-продажи земли // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали шостих наукових читань, присвячених пам'яті Д. П. Пойди. – Дніпропетровськ, 2006. – С. 101–106.
57. Участь інтелігенції у розробці денікінського проекту аграрної реформи // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. – Вип. XI. Серія: Історія. – Вінниця, 2006. – С. 122–125.

2007

58. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському селі в оцінці сучасних українських істориків (короткий історіографічний огляд) // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2007. – Вип. 1. – С. 205–211.
59. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському селі (радянська історіографія 1930–1950-х рр.) // Література та культура Полісся. – Ніжин, 2007. – Вип. 38. – С. 138–146.
60. Аграрна політика білогвардійського уряду А. Денікіна в українському селі в оцінках учасників революції (1919–1920 рр.) // Збірник наукових праць. Серія «Історія та географія». – Харків, 2007. – Вип. 25–26. – С. 185–188.
61. **Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) : [монографія] / Н. А. Ко-**

вальова, С. В. Корновенко, Б. В. Малиновський [та ін.] ;
рецензенти: Г. Г. Кривчик, А. Ю. Чабан ; Черкаський нац.
ун-т ім. Б. Хмельницького, НДІ селянства, Наук. т-во істо-
риків-аграрників. – Черкаси : АНТ, 2007. – 280 с.

Анотація: Колективна монографія є комплексним дослідженням різних аспектів аграрної політики різних владних структур доби Української революції 1917–1921 рр. Дослідження виконане на розлогій і різногранній джерельній базі.

62. Аграрна політика уряду А. Денікіна в українському селі // Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) / Н. А. Ковальова, С. В. Корновенко, Б. В. Малиновський [та ін]. – Черкаси, 2007. – С. 217–256.
63. Аграрна політика уряду П. Врангеля в українському селі // Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) / Н. А. Ковальова, С. В. Корновенко, Б. В. Малиновський [та ін]. – Черкаси, 2007. – С. 257–286.
64. Білогвардійські аграрні законодавства в контексті вітчизняного та європейського революційного досвіду вирішення земельного питання // Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) / Н. А. Ковальова, С. В. Корновенко, Б. В. Малиновський [та ін]. – Черкаси, 2007. – С. 287–300.
65. Білогвардійські проекти земельної реформи в контексті розв'язання аграрного питання // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ ст. : міжнар. наук.-теоретична конф., 20–21 листопада 2007 р. – Київ, 2007. – С. 468–482.
66. Гуржій І. О. Сторінки історії України : довідник для школярів і студентів. Вип. 1 / І. О. Гуржій, О. І. Гуржій, С. В. Корновенко ; ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Український ін-т воєнної історії. – Черкаси : Ант, 2007. – 222 с. : іл.

Анотація: У формі науково-популярних нарисів і довідок, розташованих у проблемно-хронологічному порядку, висвітлено воєнну історію України від другої половини VI ст. до 1768 р. Представлений у виданні матеріал розкриває розвиток україн-

ського війська більш ніж за тисячу років. Читачам цікаво буде дізнатися про бойове мистецтво давніх слов'ян (антів), русичів, українського козацтва.

67. Денікінський, врангелівський проекти аграрних реформ та вітчизняний досвід вирішення земельного питання в Україні // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2007. – № 12. – С. 73–78.
68. Діяльність земельних комісій В. Колокольцева, О. Билимовича, В. Чилищева із розробки основ денікінської аграрної реформи // Сімнадцята наукова сесія Осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засід. секцій і комісій, м. Черкаси, 14–24 березня 2006 р. – Черкаси, 2007. – С. 82–85.
69. Заходи білогвардійського уряду А. Денікіна з урегулювання орендних відносин в українському селі (1919 р.) // Український історичний журнал. – 2007. – № 1. – С. 117–125.
70. Заходи уряду Півдня Росії з поширення серед селянства врангелівського закону про землю // Українське державотворення: проблеми і сучасність : матеріали III міжвузівської наук. конф., присвяченої 90-й річниці з часу проголошення УНР, 28 листопада 2007 р. – Луцьк, 2007. – С. 48–52.
71. Розподіл землі під час проведення урядом П. Врангеля аграрної реформи та його результати // Материалы III Международной научно-практической конференции «Дни науки – 2007». Т. 8 : История. Музыка и жизнь. Физическая культура и спорт. – Днепропетровск, 2007. – С. 12–14.
72. Соціально-економічне становище населення півдня України, Криму в 1920 р. та програма П. Врангеля із реорганізації поземельних відносин на селі // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. – Черкаси, 2007. – С. 323–329.
73. Тестові завдання до вступного випробування з історії України та всесвітньої історії / М-во освіти і науки України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; уклад.: Р. К. Бутенко,

С. В. Корновенко, І. М. Лубко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2007. – 46 с.

Анотація: Видання є збірником тестових завдань до вступного випробування з історії України та всесвітньої історії для абітурієнтів, які вступають на історичні факультети.

2008

74. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях (1919–1920 рр.): історіографічний процес 1919–1920-х рр. : монографія / консультант : О. П. Реєнт ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Науково-дослідний ін-т селянства, Наукове т-во істориків-аграрників. – Черкаси : АНТ, 2008. – 238 с.

Анотація: Монографію присвячено аналізу історіографії (1919–2000-х рр.) аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях у 1919–1920 рр. Книга розрахована на фахівців-істориків, студентів та всіх, хто цікавиться історіографією аграрної історії України.

75. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля (радянська історіографія 1920-х рр.) // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Нове державницьке воскресіння України: до 90-річчя проголошення УНР». – Київ, 2008. – С. 408–428.
76. Аграрне законодавство П. Скоропадського та Директорії УНР // Вісімнадцята наукова сесія Осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засід. секцій і комісій, 5–27 березня 2007 р. – Черкаси : Вид-во Осередку НТШ у Черкасах, 2008. – С. 100–103. – Бібліогр. наприкінці ст.
77. Аграрне законодавство П. Скоропадського у контексті вітчизняного та європейського досвіду вирішення земельного питання (1918–1921 рр.) // Український історичний журнал. – 2008. – № 4. – С. 72–81.

78. Білоемігрантська історіографія аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському селі // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 11 : Матеріали VII Міжнародного симпозіуму з проблем аграрної історії, присвяченого 90-ій річниці Укр. Держави гетьмана П. П. Скоропадського. – Черкаси, 2008. – С. 74–77.
79. В. Г. Колокольцев і аграрна реформа П. Скоропадського // Гетьманат Павла Скоропадського: історія, постаті, контрверсії : Всеукр. наук. конф., 19–20 травня 2008 р. – Київ, 2008. – С. 196–203.
80. Зарубіжна історіографія аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському селі // Питання аграрної історії України та Росії : матеріали восьмих наукових читань, присвячених пам'яті Д. П. Пойди. – Дніпропетровськ, 2008. – С. 145–151.
81. Корновенко С. В. Геодетермінічні фактори формування прадавньої української державності / С. В. Корновенко, А. Морозов, С. Морозова ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : АНТ, 2008. – 72 с. : іл., карти. – (Бібліотека історії українського селянства).

Анотація: У книзі на основі історичних джерел та археологічних досліджень, географічних і геологічних спостережень авторів проаналізовано геодетермінічні фактори формування прадавньої української державності в одному з найважливіших з погляду українського державотворення регіонів України – Черкащині в межах середньої течії Дніпра.

Книга розрахована на науковців, аспірантів, магістрів-істориків, студентів, усім, хто цікавиться історією української державності.

82. Новітня російська історіографія (1991–2000-ні рр.) аграрної політики білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях (1919–1920 рр.) // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету. Вип. XXIV : Соціальні та національні чин-

- ники революцій і реформ і України: проблеми взаємовпливів. – Запоріжжя, 2008. – С. 186–193.
83. Політика державної партії щодо українського селянства в перший період НЕПу (1921–1925 рр.) // Історичні записки : зб. наук. праць. – Луганськ, 2008. – С. 45–51.
84. Современная украинская историография махновского движения // Сборник статей по материалам XI Международной научной конференции «Тихоокеанская Россия и страны АТР в изменяющемся мире», (11–12 мая 2008). – Владивосток, 2008. – С. 82–91.

2009

85. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях у 1919–1920 рр.: історія історіографії, критерії та історіографічна періодизація проблеми // Вісник Київського міжнародного університету : [зб. наук. ст.]. Серія : Міжнародні відносини. Вип. 8. – Київ, 2009. – С. 312–333.
86. Білий рух Півдня Росії: аграрна політика урядів А. Денікіна, П. Врангеля (1919–1920 рр.) : [монографія] / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2009. – 438 с. – (Бібліотека історії українського селянства).

Анотація: Монографію присвячено аналізу різних напрямів аграрної політики А. Денікіна, П. Врангеля у 1919 – 1920 рр. Вона виконана на оригінальних історичних джерелах, більшість із яких уведено до наукового обігу вперше. Книга розрахована на фахівців-істориків, студентів та всіх, хто цікавиться аграрною історією України.

87. Заходи особливої наради з проведення весняної посівної кампанії та жнив на підконтрольних українських територіях у 1919 р. // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса. Вип. 43. – Київ, 2009. – С. 121–134.

88. Заходи особливої наради із забезпечення сільського господарства українських губерній технікою, племінною худобою, промисловими товарами // Історія українського традиційного млинарства : зб. статей Перших міжнар. наук. читань. – Черкаси, [2009]. – С. 96–98.
89. Ставлення селян Таврії до аграрного законодавства Уряду Півдня Росії (1920 р.) // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. – Черкаси, 2009. – С. 346–349.

2010

90. Гуржій І. О. Сторінки історії України : довідник. Вип. 2 / І. О. Гуржій, О. І. Гуржій, С. В. Корновенко; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Український ін-т воєнної історії, Н.-д. ін-т селянства, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : АНТ, 2010. – 126 с.

Анотація: Довідкове видання містить найвагоміші факти історії України. Воно адресовано абітурієнтам та всім зацікавленим сторінками минулини України.

91. «Декларація генерала Денікіна з земельного питання»: її суспільно-політичний резонанс // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 12. – Черкаси, 2010. – С. 176–179.
92. Діяльність земельної комісії О. Билимовича–В. Челіщева (липень–листопад 1919 р.), неурядові аграрні ініціативи грудня 1919 – березня 1920 рр. // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2010. – Вип. 192. – С. 113–122. – Бібліогр. наприкінці ст.
93. Кононенко Ю. С. Вступ до інтелектуальної власності : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. С. Кононенко, С. В. Корновенко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2010. – 177 с.

Анотація: У посібнику викладено основні питання, що стосуються поняття та системи інтелектуальної власності, становлення міжнародної та національної систем правового

регулювання у сфері інтелектуальної власності, заснування і діяльності міжнародних організацій інтелектуальної власності, системи органів державного управління у вказаній сфері.

94. Правові аспекти урегулювання Особливою нарадою поземельних відносин в українському селі (1919 р.) // Актуальні проблеми формування громадянського суспільства та становлення правової держави : зб. наук. пр. Міжнар. науково-практ. конф. – Черкаси, 2010. – С. 43–48. – Бібліогр. наприкінці ст.

2011

95. Аграрна політика урядів А. Денікіна та П. Врангеля у сучасному пострадянському історіографічному просторі // Історична наука, історична пам'ять і національна свідомість модерної доби в Україні, Білорусі та Польщі : матеріали Міжнар. наук. конф., 21–23 жовтня 2010 р., Черкаси. – Черкаси, 2011. – С. 164–166.
96. Відновлення законності та правопорядку Правителем Півдня Росії на підконтрольних російській армії територіях (1920 р.) // Митна справа. – 2011. – № 5 (Ч. 2). – С. 303–309.
97. Діяльність Освагу в українському селі з роз'яснення основ аграрної політики Особливої наради // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2011. – Вип. 212. – С. 73–79. – Бібліогр. наприкінці ст.
98. Законотворча діяльність земельної комісії Особливої наради під голосуванням О. Билимовича–В. Челіщева // Держава і право : зб. наук. пр. Юридичні і політичні науки. Вип. 54. – Київ, 2011. – С. 80–85.
99. Заходи особливої наради із забезпечення сільського господарства українських губерній технікою, племінною худобою, промисловими товарами // Український Млинологічний журнал. – 2011. – № 1. – С. 122–123.
100. Заходи уряду П. Врангеля з облаштування тилового життя на підконтрольних Російській Армії територіях (1920 р.) // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики :

зб. наук. пр. Чис. 18 : Актуальні проблеми нумізматики у системі спеціальних галузей історичної науки : матеріали наук.-практ. конф.: Перші (міжнар.) Ястребовські читання, 20–22 жовтня 2011 р. – Київ, 2011. – С. 91–95. – Бібліогр. наприкінці ст.

101. Кононенко Ю. С. **Методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. С. Кононенко, С. В. Корновенко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2011. – 71 с.**

Анотація: У посібнику викладено основні питання, що стосуються методології наукових досліджень. Особливу увагу авторами приділено розкриттю таких питань, як типологія наукових знань, форми наукової діяльності, загальні методи наукових досліджень, поняття і значення юридичної методології, методи і принципи юридичних наук, організація наукового дослідження, інформаційна база наукових досліджень, види навчально-дослідницьких робіт у вищій школі тощо.

102. Погляди П. М. Врангеля на сутність та шляхи вирішення аграрного питання // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : [зб. наук. ст.]. Вип. 18. – Київ, 2011. – С. 270–276.
103. Проблемні питання поняттєво-категоріального забезпечення інтелектуальної власності в Україні // Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. конф., Черкаси, (29–30 вересня 2011 р). – Черкаси, 2011. – С. 47–53. – Бібліогр. наприкінці ст.
104. Ставлення сучасників до врангелівського аграрного законодавства // Гуржіївські історичні читання : [зб. наук. пр.]. Вип. 4. – Черкаси, 2011. – С. 110–112.

2012

105. Аграрне законодавство Уряду Півдня Росії: історико-правовий аспект // Держава і право : зб. наук. пр. Юридичні і політичні науки. Вип. 56. – Київ, 2012. – С. 104–109.

106. Аграрне питання у поглядах діячів Білого руху Півдня Росії (1920 р.) // Новітні тенденції вивчення актуальних проблем революційної доби (1917–1921 рр.) : матеріали конференції, м. Черкаси, 1 березня 2012 р. – Київ ; Черкаси, 2012. – С. 264–274. – Бібліогр. наприкінці ст.
107. Європейський контекст аграрного законопроекту земельної комісії під головуванням О. Билимовича–В. Челіщева // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2012. – № 35 (248). – С. 99–104. – Бібліогр. наприкінці ст.
108. Заходи Особливої наради з інтенсифікації сільського господарства територій, що перебували під управлінням головнокомандувача Збройними силами Півдня Росії (1919 р.) // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 13. – Черкаси, 2012. – С. 132–134. – Бібліогр. наприкінці ст.
109. Ідея як об'єкт захисту права інтелектуальної власності: pro and contra // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 3. – С. 55–58.
110. Інтелектуальна власність: нові грані явища // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2012. – № 2. – С. 88–94.
111. Кононенко Ю. Вступ до інтелектуальної власності : навч. посіб. / Ю. Кононенко, С. Корновенко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2012. – 148 с.

Анотація: У посібнику викладено основні питання, що стосуються поняття та системи інтелектуальної власності, становлення міжнародної та національної систем правового регулювання у сфері інтелектуальної власності, заснування і діяльності міжнародних організацій інтелектуальної власності, системи органів державного управління у сфері інтелектуальної власності в Україні. Видання розраховано на студентів та магістрантів вищих навчальних закладів, усіх, хто цікавиться інтелектуальною власністю та системою права інтелектуальної власності.

112. Підходи сучасної правової науки до співвідношення понять «інтелектуальна власність» та «право інтелектуальної власності» // Актуальні проблеми формування громадянського суспільства та становлення правової держави : зб. наук. пр. II-ї Міжнар. наук.-практ. конф. – Черкаси, 2012. – С. 334–337.
113. Помещицье землевладение: к вопросу о его ликвидации в Украине в период революции и гражданской войны (1917–1920 гг.). // Сельское население России в условиях модернизации XIX–XXI веков : сб. ст. VII Междунар. науч.-практ. конф. – Оренбург, 2012. – С. 171–178.
114. Рецензія на кн. В. О. Сабліна // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2012. – № 9 (222). – С. 141–143.
115. Селянство у врангелівській моделі оновленої Російської державності (1920 р.) // Гуржіївські історичні читання : [зб. наук. пр.]. Вип. 5. – Черкаси, 2012. – С. 285–288.
116. Сучасна українська історіографія аграрної політики урядів А. Денікіна та П. Врангеля (перша половина 1990-х рр.) // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2012. – № 22 (235). – С. 92–97. – Бібліогр. наприкінці ст.

2013

117. Герасименко О. В. Шевченко Віктор Миколайович / О. В. Герасименко, С. В. Корновенко // Український історичний журнал. – 2013. – № 4. – С. 236–237.
118. Кононенко Ю. С. Інтелектуальна власність в Україні : паспортизація спеціальності / Ю. С. Кононенко, С. В. Корновенко // Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття : зб. наук. пр. за матеріалами II Всеукр. наук.-практ. конф., (26–27 вересня 2012 р.). – Черкаси, 2012. – С. 13–19.
119. Корновенко С. Підготовка фахівців у сфері інтелектуальної власності в Україні: до питання щодо її удосконалення /

- С. Корновенко, І. Мігус // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2013. – № 5. – С. 93–95. – Бібліогр. наприкінці ст.
120. Корновенко С. В. Історична пам'ять про Кобзаря в сучасній Україні (на прикладі сільських музеїв Черкащини) / С. В. Корновенко, С. В. Чмільова // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2013. – № 39 (292). – С. 98–102.
121. Політична програма селянства України та принципи облаштування тилу цивільними властями Білого руху Півдня Росії в 1919 р. // Гуржіївські історичні читання : [зб. наук. пр.]. Вип. 6. – Черкаси, 2013. – С. 302–306.
122. Специфіка правового регулювання об'єктів права інтелектуальної власності // Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття : зб. наук. пр. за матеріалами ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф., (26–27 вересня 2013 р.). – Черкаси, 2013. – С. 9–16.
123. Участь В. Колокольцева в розробці проекту аграрної реформи денікінського уряду // Український історичний журнал. – 2013. – № 3. – С. 140–150.

2014

124. Заходи особливої наради із забезпечення сільського господарства українських губерній технікою, племінною худобою, промисловими товарами // Український Млинологічний альманах : матеріали Першої міжнар. наук. конф. «Історія українського традиційного млинарства», 15–17 жовтня 2009 р., м. Черкаси – с. Вереміївка Черкаської обл. Спецвипуск. – Черкаси, 2014. – С. 124–125.
125. **Інтелектуальна власність : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / В. М. Боковня, В. І. Василенко, Б. М. Гук, В. А. Іващенко, Ю. С. Кононенко, С. В. Корновенко, О. А. Кульбашна, О. М. Тараненко, С. М. Тараненко, С. В. Тростіна. – Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2014. – 452 с.**

Анотація: У посібнику викладено основні питання, що стосуються поняття та системи інтелектуальної власності, становлення міжнародної та національної систем правового регулювання у сфері інтелектуальної власності, заснування та діяльності міжнародних організацій інтелектуальної власності, системи органів державного управління у цій сфері України.

126. Кіреєва В. О. Реалізація політики «українізації» на Кубані у 20–30-х рр. XX ст. / В. О. Кіреєва, С. В. Корновенко // Гуржівські історичні читання : [зб. наук. пр.]. Вип. 7. – Черкаси, 2014. – С. 361–363.
127. Корновенко С. В. Формування історичної пам'яті про Кобзаря в сучасній Україні (за матеріалами сільських музеїв Черкащини) / С. В. Корновенко, С. В. Чмільова // Черкащина в контексті історії України : матеріали Сьомої наук.-краєзн. конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка та 60-річчю утворення Черкаської обл., [м. Черкаси, 28 листопада 2013 р.]. Ч. 1 : Т. Г. Шевченко і Черкащина. – Черкаси, 2014. – С. 27–34.
128. Методичні рекомендації з самостійної роботи для студентів заочної форми навчання за ОКР «Магістр» напрям підготовки «Інтелектуальна власність» / укладачі: В. М. Боконя, В. І. Василенко, В. А. Іващенко, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси: Вид-во Ю. А. Чабаненко, 2014. – 358 с.

Анотація: Колективна праця містить рекомендації з самостійної роботи. Вона адресована студентам заочної форми навчання за ОКР «Магістр» напряму підготовки «Інтелектуальна власність».

129. Структура права інтелектуальної власності в Україні // Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., (17–18 квітня 2014 р. – Черкаси, 2014. – С. 21–24.
130. Структура права інтелектуальної власності в Україні: дискусійні моменти // Інтелектуальна власність: погляд з XXI сто-

- ліття : зб. наук. пр. за матеріалами IV Всеукр. наук.-практ. конф., (25–26 вересня 2014 р). – Черкаси, 2014. – С. 22–28.
131. Українська революція 1917–1921 рр.: селянський фактор // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 14. – Черкаси, 2014. – С. 142–146.
132. Шевченківська тематика в експозиціях сільських музеїв Черкащини // Краєзнавча Шевченкіана України : матеріали XIII Всеукр. наук. історико-краєзнавчої конф., присвяч. 200-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка, м. Канів, 24–25 жовтня 2014 р. – Черкаси, 2014. – С. 205–210.

2015

133. Берестовий А. І. Податкові платежі селянства Наддніпрянської України у другій половині XIX – на початку XX ст. : монографія / А. І. Берестовий, С. В. Корновенко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2015. – 212 с.

Анотація: У монографії досліджено податкові платежі, грошові, натуральні повинності суспільно-правовий статус селянства Наддніпрянської України у другій половині XIX – на початку XX ст., рівень податкового тягаря, з'ясовано основні причини накопичення недоплат із селянських податкових платежів. Вивчено основні напрями еволюції податкової системи, політико-правові аспекти її реформування. Проаналізовано еволюцію соціально-економічної та суспільно-політичної думки стосовно системи оподаткування. Схарактеризовано утворення, діяльність, повноваження податкових органів.

134. Гук Б. М. Екологічне право : навч.-метод. посіб. для самостійного вивч. дисципліни / Б. М. Гук, С. В. Корновенко, С. М. Тараненко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2015. – 424 с.

Анотація: У запропонованому навчально-методичному посібнику на основі чинного законодавства та практики його

застосування висвітлюються основні правові інститути екологічного права, аналізується чинне екологічне законодавство, судова практика, окремі теоретичні проблеми екологічного права. Посібник містить тести, задачі та завдання для самостійної роботи студентів.

135. Калінкіна С. А. Оподаткування селян України в умовах голодомору 1932–1933 рр. / С. А. Калінкіна, С. В. Корновенко // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2015. – № 9 (342). – С. 121–132. – Бібліогр. наприкінці ст. : табл.

136. Корновенко С. В. Аграрне питання у політичній діяльності С. Ю. Вітте : монографія / С. В. Корновенко, З. В. Священко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2015. – 190 с.

Анотація: Дослідження присвячене аграрному питанню у політичній діяльності С. Ю. Вітте. Визначення проблеми дозволило значно розширити сучасні знання з аграрної історії початку ХХ ст., простежити непросту трансформацію поглядів С. Ю. Вітте на вирішення аграрного питання. Книга розрахована на науковців, аспірантів, студентів.

137. Корновенко С. В. Діяльність закладів культури в українському селі в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ століття (за матеріалами Черкаської області) : монографія / С. В. Корновенко, С. В. Чмільова ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, НДІ українознавства. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 264 с.

Анотація: Монографія є першим комплексним історичним дослідженням, що розкриває особливості функціонування сільських закладів культури в українському селі в 90-х роках ХХ – на початку ХХІ ст. У праці простежено історію формування нової нормативно-правової бази незалежної України щодо сфери культури на селі, висвітлено основні тенденції, притаманні сучасному стану роботи сільських закладів куль-

тури Черкащини. Значну увагу приділено аналізу культурно-дозвілєвих запитів і потреб жителів села та на основі цього сформульовано пропозиції щодо вдосконалення діяльності сільських закладів культури з урахуванням досвіду Черкаської області.

138. Корновенко С. В. Інноваційна складова в контексті розвитку фермерських підприємств тваринного типу на Черкащині / С. В. Корновенко, О. М. Тараненко // Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., (7–8 квітня 2015 р). – Черкаси, 2015. – С. 86–88.
139. Корновенко С. В. Інтелектуальний капітал та його вплив на розвиток інноваційної економіки / С. В. Корновенко, О. М. Тараненко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2015. – № 10 (343). – С. 79–84. – Бібліогр. наприкінці ст.
140. Податкова система української козацької держави за гетьманування Богдана Хмельницького // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2015. – № 22 (355). – С. 38–45. – Бібліогр. наприкінці ст.
141. Селянська революція 1917–1920 рр.: ліквідація поміщицького землеволодіння в Україні // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 15. – Черкаси, 2015. – С. 55–60.
142. Селянський фактор переходу до нової економічної політики (1921 р.). // Гуржіївські історичні читання : [зб. наук. пр.]. Вип. 10 : До 100-річчя з дня народж. академіка Івана Олександровича Гуржія. – Черкаси, 2015. – С. 181–184.
143. Фахова підготовка з інтелектуальної власності в Україні // Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., (15–16 жовтня 2015 р.) : зб. наук. пр. – Черкаси, 2015. – С. 35–39.

144. Берестовий А. І. Еволюція правової думки в Російській імперії стосовно системи оподаткування наприкінці XIX – на початку XX ст. / А. І. Берестовий, С. В. Корновенко // Актуальні проблеми формування громадянського суспільства та становлення правової держави : зб. наук. пр. Міжнар. наук.-практ. конф. – Черкаси, 2016. – С. 7–12.
145. Іващенко В. А. Податкова політика національних урядів в українському селі періоду революції (1917–1920 рр.) : монографія / В. А. Іващенко, С. В. Корновенко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 160 с.
Анотація: Дослідження присвячене податковій політиці національних урядів в українському селі у період 1917–1920 рр. Вивчено нормативно-правове забезпечення, оподаткування селянства. Проаналізовано основні фінансові заходи республіканських урядів УНР, Гетьманату та Австро-німецького командування. З'ясовано ставлення селянства до фінансових заходів влади.
146. Іващенко В. А. Правовий статус суб'єктів селекційної справи у бджільництві / В. А. Іващенко С. В. Корновенко // Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності : зб. наук. пр. за матеріалами V Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., (7–8 квітня 2016 р.). – Черкаси, 2016. – С. 52–56.
147. Кононенко Ю. С. Селянська революція 1902–? рр. / Ю. С. Кононенко, С. В. Корновенко // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 16. – Черкаси, 2016. – С. 73–78.
148. Корновенко С. В. Право інтелектуальної власності науково-педагогічного працівника : монографія / С. В. Корновенко, О. А. Кульбашна, О. С. Парамонова ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 328 с.

Анотація: Монографію присвячено комплексному дослідженню права інтелектуальної власності науково-педагогічного працівника. Ґрунтовно проаналізовано суспільні відносини, що виникають у зв'язку зі створенням об'єктів права інтелектуальної власності у вищому навчальному закладі. Розглянуто підства виникнення і реалізації права науково-педагогічного працівника та способи його захисту.

149. Корновенко С. В. Рецензія / С. В. Корновенко, В. О. Кіреєва // Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Історичні науки. – Черкаси, 2016. – № 1. – С. 127–130.

150. Котик Ю. В. Становлення та діяльність податкових органів УСРР у період непу (1921–1928 рр.) : монографія / Ю. В. Котик, С. В. Корновенко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 216 с.

Анотація: Дослідження присвячене створенню, формуванню та діяльності податкових органів УСРР в період непу, особливостям функціонування органів прямого та непрямого оподаткування. Вивчено повноваження податкових органів, їх кадрове забезпечення. Висвітлено професійну підготовку, умови побуту та праці службовців податкового апарату, наявність правопорушень серед працівників податкових органів та заходи радянської влади щодо їхнього усунення.

151. Становлення та розвиток Черкаської наукової школи істориків-аграрників професора А. Г. Морозова // Черкаський національний університету імені Богдана Хмельницького : історія та сучасність : зб. тез та повідомлень за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф., Черкаси, 26 лютого 2016 р. – Черкаси, 2016. – С. 103–107.

152. Становлення та розвиток черкаської школи істориків-аграрників професора Анатолія Морозова // Вища школа. – 2016. – № 4. – С. 17–21.

153. Тараненко О. М. Технопарки в Україні як елемент інноваційної інфраструктури / О. М. Тараненко, С. В. Корно-

венко // Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття : зб. наук. пр. за матеріалами VI Всеукраїнської наук.-практ. конф., (12–13 жовтня 2016 р.). – Черкаси, 2016. – С. 52–57.

2017

154. Абразумова О. М. Суспільно-політична активність селянства УСРР у роки НЕПу : монографія / О. М. Абразумова, С. В. Корновенко ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наукове т-во істориків-аграрників. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. – 190 с.

Анотація: У монографії з'ясовано передумови, різноманітність маловідомих раніше форм та проявів, а також результатів суспільно-політичної активності українського селянства у роки непу. Проаналізовано соціально-економічні та суспільно-політичні витоки та особливості виявів громадського життя українського села. Показано ступінь інтеграції українського селянства в радянську громадсько-політичну структуру та наростання тенденцій до його самоорганізації.

155. Великий перелом на селі. Фінал селянської революції (1929–1933 рр.) / С. А. Калінкіна, С. В. Корновенко, С. В. Маркова, Н. Р. Романець ; МОН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, НДІ селянства [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. – 300 с.

Анотація: У колективній монографії на основі критичного аналізу історичних джерел та здобутків історіографії, застосування новітньої методології з'ясовано сутність «великого перелому» на селі, розкрито репресивно-каральну політику радянської влади в українському селі у 1929–1933 рр., заходи, спрямовані на формування «нового» селянина. Обґрунтовано, що аграрна політика радянської влади в українському селі наприкінці 1920-х – на початку 1930-х рр. за своєю сутністю була черговим етапом соціально-економічного, суспільно-політичного

ного, культурного комуністичного штурму села зі властивими йому антигуманними методами реалізації.

156. Гарантування продовольчої безпеки в контексті розвитку земельних відносин : монографія / М. В. Зось-Кіор, Є. М. Кирилук, С. В. Корновенко, В. І. Шарий. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 230 с.

Анотація: Колективну монографію присвячено теоретичним узагальненням, аналізу та розробці рекомендацій щодо розвитку земельних відносин як чинника гарантування продовольчої безпеки. Розкрито проблеми управління земельними ресурсами на макроекономічному рівні, які формують потенціал продовольчого забезпечення. Запропоновано модель системи управління земельними ресурсами в Україні, що враховує мікро-, макро та глобальні впливи. Сформовано сучасний концепт оцінки ефективності управління земельними ресурсами, запропоновано авторську методiku діагностики процесу управління земельними ресурсами як елемента системи гарантування продовольчої безпеки. Надані пропозиції щодо раціоналізації використання земельних ресурсів в умовах децентралізації економіки. Представлено прогноз ефективності управління земельними ресурсами на державному рівні. Визначені засади удосконалення системи управління земельними ресурсами вітчизняного аграрного сектора економіки в контексті глобальних перспектив.

157. Корновенко С. В. Аграрне питання за Тимчасового уряду: фінансовий складник / С. В. Корновенко, Ю. Г. Пасічна // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. Вип. 11. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – С. 94–99.
158. Корновенко С. В. Погляди М. Макарова на вирішення аграрної проблеми в Росії 1917 р. / С. В. Корновенко, Ю. Г. Пасічна // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. Вип. 12. – Черкаси, 2017. – С. 162–165.
159. Корновенко С. В. Селянин-бунтар. Селянська революція в Україні 1902–1917 рр.: монографія / С. В. Корновенко, О. В. Герасименко. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 204 с.

Анотація: У монографії на основі опрацювання широкого кола джерел досліджено генезу та розвиток селянської революції в 1902–1917 рр. Акцентовано увагу на передумових та початковому етапі селянської революції, вивчено форми та зміст революційної активності селяну 1905–1907 рр., за умов реалізації Столипінської реформи та в добу Першої світової війни. Предметно розкрито історичний феномен селянських республік як породження селянської революції. Монографічне дослідження виконано в рамках реалізації держбюджетної теми «Селянство України за умов суспільно-політичних потрясінь та соціально-економічних трансформацій першої третини ХХ ст.

160. Краудсорсинг у державних і неурядових організаціях зарубіжних країн // Пріоритети публічного управління в Україні: європейський досвід і вітчизняна практика : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 30 травня 2017 р. № 1. – Черкаси, 2017. – С. 53–57.

161. Селянство Черкащини в добу Української революції 1917–1921 рр. : зб. документів і матеріалів / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Держ. архів Черкаської обл., Черкаська обласна орг. Нац. спілки краєзнавців України ; упоряд.: Т. А. Клименко, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 180 с.

Анотація: У збірнику вміщено документи і матеріали, що висвітлюють участь селянства – найчисельнішої верстви людності Черкащини, у революційних процесах 1917–1921 рр., розкривають особливості аграрної політики тогочасних урядів та ставлення до неї сільського населення краю. Опубліковані документи відображають опір селян політиці «воєнного комунізму», їхня участь у повстанському русі та боротьбі за українську державність.

162. Селянська революція в Україні початку ХХ ст.: хронологія і внутрішня періодизація // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 17. – Черкаси, 2017. – С. 48–56.

163. Селянські республіки початку ХХ століття як вияв селянської революційності в Україні // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 18. – Черкаси, 2017. – С. 25–36. – Бібліогр. наприкінці ст.
164. Суб'єктний складник аграрного питання як одна з передумов Української революції 1917–1921 рр. // Український історичний журнал. – 2017. – № 4. – С. 83–94.
165. Тараненко О. Сучасний європейський досвід інноваційного розвитку / О. Тараненко, С. Корновенко // Сучасна наука і освіта: нові реалії і наукові рішення : зб. наук. пр. – Черкаси, 2017. – С. 324–334.
166. Українська революція 1917–1921 рр.: історичний досвід та традиції державотворення // Краєзнавство Черкащини. № 11 : 100-річчю Української революції 1917–1921 рр. присвячується. – Черкаси, 2017. – С. 5–16. – Бібліогр. наприкінці ст.
167. Черкаський національний – лідер освіти Черкащини! // Наш національний. – 2017. – № 25 (січень). – С. 1.

2018

168. Корновенко С. В. Аграрна політика Тимчасового уряду : монографія / С. В. Корновенко, Ю. Г. Пасічна ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Н.-д. ін-т селянства, Наук. т-во істориків-аграрників. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. – 236 с.

Анотація: У монографії на основі критичного аналізу широкого кола історичних джерел та здобутків історіографії, застосування сучасної методології вивчено сутність і зміст аграрної політики Тимчасового уряду. Розкрито вплив суспільно-політичної активності селянства на аграрну політику Тимчасового уряду. З'ясовано етапи реалізації Тимчасовим урядом аграрної політики, особливості кожного з них. Проаналізовано аграрний складник тогочасних політичних партій, еволюцію партійних підходів стосовно вирішення аграрного питання навесні-восени 1917 р.

169. Корновенко С. В. Революційні потрясіння початку XX ст.: аграрне законодавство країн Центральної та Південно-Східної Європи / С. В. Корновенко, Н. І. Земзюліна // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 19. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. – С. 45–48. – Бібліогр. наприкінці ст.
170. Лещинський О. Діагностика у профорієнтаційному консультуванні / О. Лещинський, С. Корновенко // Формування професійної компетентності сучасного фахівця в умовах євроінтеграції : зб. наук. пр. – Черкаси, 2018. – С. 197–205.
171. Селянство Черкащини в добу Української революції 1917–1921 рр. : зб. документів і матеріалів / упоряд.: С. В. Корновенко, Т. А. Клименко, В. М. Мельниченко, Ю. Г. Пасічна. – Черкаси : Вертикаль, 2018. – 168 с.

2019

172. Аграрне законодавство періоду Української революції (1917–1921 рр.) : зб. документів і матеріалів / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, НДІ селянства, Наукове т-во істориків-аграрників ; упоряд.: С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, Ю. Г. Пасічна. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 554 с.

Анотація: У збірнику подано як вже опубліковані, так і виявлені, дотепер невідомі, історичні джерела. Представлені документи й матеріали покликані створити належні інформаційні підстави читачам і дослідникам у пошуку відповіді на складні питання аграрної історії нашої країни періоду Української революції 1917–1921 рр.

173. Корновенко С. В. Східноєвропейський аграризм. Український інтелектуальний простір другої половини XIX – початку XX ст. / С. В. Корновенко, Ю. Г. Пасічна // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 22. – Черкаси, 2019. – С. 24–30.
174. Корновенко С. Український аграризм як варіант східноєвропейського аграризму в політичних програмах українських

національних партій періоду Української революції / С. Корновенко, Н. Земзюліна // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 21. – Черкаси, 2019. – С. 13–21.

175. Селянин-ідеоман періоду Української революції (1917–1921 рр.) як об'єкт радянської аграрної політики в Україні кінця 1920-х початку 1930-х рр. // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 20. – Черкаси, 2019. – С. 9–15.

176. Селянське республікотворення періоду української революції 1917–1921 рр. : монографія / С. В. Корновенко [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 220 с. : іл.

Анотація: У монографії розкрито питання, як учасником національного державотворення Української революції 1917–1921 рр. стало селянство. Зумовлено було це тим, що українське суспільство на початку XX ст. за своїм змістом носило аграрний характер. Селянство у роки Української революції мало власну «політичну програму», запропонувало власний варіант соціально-економічної та суспільно-політичної моделі, прийнятної для нього. Одним із виявів селянської революційності було становлення селянських республік. На підставі аналізу історичних джерел селянську республіку розуміємо як форму суспільно-політичної та громадської самоорганізації селян, об'єднаних спільними духовно-культурними, суспільно-політичними і соціально-економічними цінностями/ідеалами для вирішення спільних духовно-культурних, суспільно-політичних, соціально-економічних питань. Ключовим для розуміння селянської республіки є спільна справа. Як соціокультурне, цілісне історичне явище селянська республіка була результатом селянської революції, виявом селянської революційності, селянського бунту, реалізацією політичної програми селянства. Вона переконливо засвідчила появу на тогочасній історичній арені нового активного суб'єкта історії – селянина.

2020

177. Корновенко С. В. Аграризм як селяноцентричний феномен країн Центральної та Південно-Східної Європи другої половини XIX – першої третини XX ст.: витоки і сутність явища / С. В. Корновенко, В. П. Тельвак // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 24. – Черкаси, 2020. – С. 10–16. – Бібліогр. наприкінці ст.
178. Селянство, земля і влада в період Української революції (1917–1921 рр.) : монографія / С. В. Корновенко [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Н.-д. ін-т селянства. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – 440 с.
- Анотація: Монографію присвячено вивченню соціокультурних трансформацій в українському селі на початку XX ст., аналізу аграрного законодавства, проведенню перетворень у сфері землеволодіння та землекористування в українському селі різними політичними силами періоду Української революції 1917–1921 рр.*
179. Хутірська філософія П. Куліша: біля джерел українського аграризму // Український історичний журнал. – 2020. – № 5. – С. 64–76.
180. Influence of the peasant factor on the economic policy of the bolsheviks in the Ukrainian countryside (1919–1921) // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 23. – 2020. – С. 18–30.

2021

181. Ідеологія українського аграризму в хутірській філософії П. Куліша // Тридцята наукова сесія Осередку Наукового товариства імені Тараса Шевченка у Черкасах : матеріали доп. на засід. секцій і комісій. – Харків, 2021. – С. 11–19.
182. Корновенко С. В. Аграристські практики вирішення аграрного питання у період української революції (1917–1921 рр.) / С. В. Корновенко, В. П. Тельвак // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 25. – Черкаси, 2021. – С. 64–70.

183. Особливості застосування революційного аграристського досвіду в сучасній Україні // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 26. – Черкаси, 2021. – С.66–70.

184. Український аграризм: революційний феномен 1917–1921 рр. : зб. док. / С. В. Корновенко [та ін.] ; рецензент В. В. Масненко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2021. – 652 с.

Анотація: У збірнику подано історичні документи, які відображають різні сторони й вияви такого історичного феномену, як український аграризм. Поряд з цим для застосування компаративістських підходів включено й матеріали, що стосуються специфіки аграризму в країнах Центрально-Східно-Південної Європи. Пошук та систематизація документів проведено за грантом Національного фонду досліджень України «Аграризм: селяноцентричний феномен Української революції 1917–1921 рр.»

185. Український аграризм: революційний феномен 1917–1921 рр. : методичні рекомендації для викладачів історії / С. В. Корновенко [та ін.] ; рецензент К. В. Івангородський ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2021. – 120 с.

Анотація: Методичні рекомендації містять результати досліджень, проведених за грантом Національного фонду досліджень, України «Аграризм: селяноцентричний феномен Української революції 1917–1921 рр». Вони адресовані викладачам історії закладів освіти.

186. Чабан А. Ю. Університет в період кардинальних змін: 2004–2021 рр. / А. Ю. Чабан, С. В. Корновенко, В. В. Масненко // Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького: столітня історія : колективна монографія. – Черкаси, 2021. – С. 265–299.

2022

187. Держави і революції [Електронний ресурс] // Український селянин. – 2022. – Вип. 27. – С. 60. – Рец. на монографію: Кононенко Ю., Джолос С. Держава і революції. – Черкаси, 2022. – 316 с. – Режим доступу: <https://ukr-selianyn-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/4692>.
188. Корновенко С. Голодомор 1932–1933 рр.: фінал селянської революції / С. Корновенко, Ю. Степанчук, О. Федьков // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 27. – Черкаси, 2022. – С. 44–47.
189. Нариси історії Луганщини [Електронний ресурс] // Вісник Черкаського університету. Серія Історичні науки. № 2. – Рец. на кн.: Курило В., Набока О., Забудкова О. Нариси історії Луганщини. – Полтава ; Київ : Талком, 2022. – 420 с. – Режим доступу: <https://historyejournal.cdu.edu.ua/article/view/4838>. – Назва з екрану. – 7.02.2025
190. Панрусизм – соціальна інженерія втручання в історичний процес // Трансформації історичної пам'яті : зб. матеріалів III Міжнародної конференції. – Вінниця, 2022. – С. 8–13.

2023

191. Корновенко С. Аграрна історія України: цивілізаційний підхід / С. Корновенко, А. Морозов // Вісник Черкаського університету = Bulletin of Cherkasy University : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 1. – Черкаси, 2023. – С. 19–34.
192. Сучасний український історичний дискурс із історії єврейського народу країн Східної Європи : рецензія // Вісник Черкаського університету : [наук. журн.] Серія Історичні науки. № 1. – Черкаси, 2023. – С. 158–159.
193. Трансформація методологічних підходів до вивчення аграрної історії в Україні: основні тенденції (1990-ті – 2020-ті рр.) // Емінак. – 2023. – № 4. – С. 248–265.

194. Kornovenko S. Ukrainian-czechoslovak agrarianist discourse in 1920s–1930s / S. Kornovenko, O. Kompaniiets // Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 28. – Черкаси, 2023. – С. 14–26.

2024

195. Голодомор 1932–1933 рр. в Україні на сторінках газети «Америка» / упоряд. та авт. передмови С. В. Корновенко ; пер. з англ. О. В. Компанійця. – Передрук з часопису «Америка» 1932–1933 рр. – Черкаси : Видавчиня Чабаненко Ю. А., 2024. – 450 с.

Анотація: У збірнику упорядковано 191 публікацію різножанрових матеріалів, уміщених у 92 номері часопису «Америка» за 1932–1933 рр., що хронологічно охоплюють 30 серпня 1932 – 30 грудня 1933 рр. Представлені матеріали інформували широку громадськість у США практично про всі аспекти «трагедії на Великій Україні».

Упорядковані матеріали часопису «Америка» у збірнику подано без змін. Збережено всі особливості, що їм властиві в їх газетному форматі. В окремих поодиноких випадках, коли текст не підлягав оцифруванню, зазначено: [нерозбірливо – згин аркуша]. Англomовні тексти додатково перекладено на українську мову істориком-магістром Олексієм Компанійцем.

Перевидання підготовлене за результатами дослідження «Формування новітнього наукового історико-аграрного дискурсу в Україні» (номер державної реєстрації: 0124U001668).

196. Голодомор 1932–1933 рр. в Україні на сторінках гетьманської преси: газети «Січ» і «Наш стяг» / упоряд. та авт. передмови С. Корновенко. – Передрук з часописів «Січ» і «Наш стяг» 1932–1933 рр. – Черкаси : Видавчиня Чабаненко Ю. А., 2024. – 272 с.

Анотація: У збірнику упорядковано 94 різножанрових матеріалів, уміщених у 61 числі часописів «Січ» і «Наш стяг» за 1932–1935 рр., що хронологічно охоплюють 15 лютого 1932 р. – 22 черв-

ня 1935 рр. Представлені матеріали інформували громадськість у США практично про всі аспекти «трагедії на Великій Україні». Збережено всі особливості, що властиві газетному формату цих видань. Збірник матеріалів підготовлено за результатами дослідження «Формування новітнього наукового історико-аграрного дискурсу в Україні». Адресовано науковцям, здобувачам освіти та всім, хто цікавиться історією Голодомору 1932–1933 рр. в Україні.

197. Корновенко Л. Мовна політика в Україні: історичні уроки до воєнного часу (1991–2014 рр.) / Л. Корновенко, С. Корновенко // Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки. Том II. – Київ ; Дрогобич ; Львів ; Переяслав ; Ужгород ; Запоріжжя, 2024. – С.93–96.
198. Корновенко Л. В. Селянський світ України як антидот «руському миру / російському світу» / Л. В. Корновенко, С. В. Корновенко // Українська історія у публічному просторі: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 17–18 травня 2024 р., м. Луцьк. – Луцьк ; Львів ; Торунь, 2024. – С. 15–19.
199. Корновенко С. Аграрна історія в Україні: регіональні інституційні трансформації (1990-ті – 2020-ті рр.) / С. Корновенко, А. Берестовий / Проблеми історичної регіоналістики та мікроісторії : зб. тез Всеукраїнської наук. конф. з нагоди 165-ї річниці від дня народж. Миколи Левитського, 16–17 травня 2024. – Кропивницький, 2024. – С. 7–9.
200. Корновенко С. Відображення ідей українського та чехословацького аграризму в поглядах Г. Сіманціва / С. Корновенко, О. Компанієць // Історично-культурний феномен Української господарської академії в Подебрадах. – Univerzita Kalova Nakladatelství Karolinum, 2024. – С. 134–144.
201. Корновенко С. Землеробство, селянство як об'єкт вивчення представниками цивілізаційного підходу: закордонна наукова думка / С. Корновенко, А. Морозов // Український селянин. – 2024. – Вип. 33. – С. 68–75.

202. Корновенко С. Селянська революція в Україні (1902–1933 рр.): еволюція та варіативність концептуальних підходів у XX – на початку XXI ст. : монографія / С. Корновенко, Н. Ковальова. – Черкаси : Вид. Юлія Чабаненко, 2024. – 220 с.

Анотація: У монографію досліджено еволюцію та варіативність концептуальних підходів у розумінні селянської революції 1902–1933 рр. в Україні. На підставі аналізу широкого кола джерел розкрито особливості формування українського національного наративу з цієї тематики у XX – на початку XXI ст.

З'ясовано сутність концептуальних підходів українських інтелектуалів 1920-х років у розумінні селянської революції. Проаналізовано особливості українського радянського дискурсу 1920-х – 1980-х років у концептуальному розумінні селянської революції. Розкрито концептуальні підходи в осмисленні селянської революції у новітньому історико-аграрному дискурсі (перша чверть XXI ст.). Зокрема, висвітлено внесок черкаської школи істориків-аграрників у розробку концепції селянської революції 1902–1933 рр.

Книга розрахована на широку читачьку аудиторію, буде цікавою для всіх, хто цікавиться аграрною історією України.

203. Корновенко С. Селянський ренесанс в Україні початку XX ст.: погляд Дмитра Донцова / С. Корновенко, А. Морозов // Український селянин. Вип. 32. – 2024. – С. 100–110.

204. Не Гетьманець. В Пятнайцяті Роковини Гетьманщини Більше правди про Скоропадського (Допис з Європи) / упорядник та автор передмови С. Корновенко. – Передрук з часопису «Америка» 1933 р. – Черкаси : Видавчиня Чабаненко Ю. А., 2024. – 126 с.

Анотація: Поданий газетний матеріал є першоджерелом, що представляє інтерес для вивчення процесу накопичення знань із історії Української революції 1917–1921 рр. загалом і Української Держави та постаті гетьмана П. Скоропадського, зокрема, розвитку української діаспорної історичної та історико-публіцистичної думки, гетьманського руху. Упорядкований газетний варіант у перевиданні подано без змін.

205. Рецензія на видання: Нариси історії Луганщини / Курило В. С., Воронін В. М., Набока О. В., Дробишева О. А. – Полтава ; Київ, 2024. – 430 с. // Український селянин. – 2024. – Вип. 33. – С. 121–123.
206. Стажування для вчителів від Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії // Родина і світ. – 2024. – 18 квітня. – С. 2.
207. Шмігель М. Український голодомор у чехословацьких історичних джерелах та чеській і словацькій історіографії [Електронний ресурс] / М. Шмігель, С. Корновенко // Сторінки історії. – Т. 58. – Режим доступу: <https://doi.org/10.20535/2307-5244.58.2024.309248>. – Назва з екрану. – 7.02.2025.
208. Hlibishchuk M. The First World War and Ukraine: the transnational dimension M. Hlibishchuk, S. Kornovenko // The Great War 1914–1918: Comprehending the Tragic Experience : scientific monograph / edited by O. V. Dobrzhanskyi and V. P. Fisanov. – Riga, 2024. – P. 131–144.
209. Kornovenko S. V. Deconstruction of the concept “russian world/russkiy mir” in the latest Ukrainian academic discourse / S. V. Kornovenko // The modern russian-ukrainian war: historiographical, socio-political, socio-economic and cultural-spiritual dimensions : scientific monograph. – Riga, 2024. – P. 264–293.
210. Kornovenko S. The Policy of “Disarmament” as the Premise of Subjugation of the Ukrainian Countryside Under the Conditions of the “Great Turning Point” of 1929–1933 [Електронний ресурс] / S. Kornovenko, O. Kompaniiets // Skhidnoievropeiskiy Istorychnyi Visnyk [East European Historical Bulletin]. № 31. – P. 88–99. – Режим доступу: [doi:10.24919/2519-058X.31.306362](https://doi.org/10.24919/2519-058X.31.306362). – Назва з екрану. – 10.02.2025.
211. Kornovenko S. The agrarian perspective of Mykola Levytsky's cooperative views and activities / S. Kornovenko, Yu. Pasichna // Ukrainskyi Selianyn. [Ukrainian peasant]. № 31. – P. 96–106. – Режим доступу: [doi:https://doi.org/10.31651/2413-8142-2024-31-Kornovenko-Pasichna](https://doi.org/10.31651/2413-8142-2024-31-Kornovenko-Pasichna). – Назва з екрану. – 10.02.2025.

СВІДОЦТВА НА АВТОРСЬКЕ ПРАВО

2017

1. Монографія «Право інтелектуальної власності науково-педагогічного працівника» [Електронний ресурс] : а. с. 72962 / С. В. Корновенко, О. А. Кульбашна, О. С. Парамонова (Україна). – Дата реєстрації 19.07.2017 – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 31.01.25.

2018

2. Монографія «Аграрне питання у політичній діяльності С. Ю. Вітте» [Електронний ресурс] : а. с. 83266 / З. В. Священко, С. В. Корновенко (Україна). – Дата реєстрації 28.11.2018. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/19VgFfMqNOAW8bGngArQjgeesoVU8JCYG/view?usp=sharing>. – Назва з екрану. – 31.01.25.
3. Монографія «Великий перелом» на селі. Фінал селянської революції (1929–1933 рр.)» [Електронний ресурс] : а. с. 83539 / С. А. Калінкіна, С. В. Корновенко, С. В. Маркова, Н. Р. Романець. – Дата реєстрації 10.12.2018. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 31.01.25.

4. Монографія «Податкова політика національних урядів в українському селі періоду революції (1917–1920 рр.)» [Електронний ресурс] : а. с. 83263 / В. А. Іващенко, С. В. Корновенко (Україна). – № 84239 ; заявка від 10.10.2018 ; дата реєстрації 28.11.2018. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/19VgFfMqNOAW8bGngArQjgeesoVU8JCYG/view?usp=sharing>. – Назва з екрану. – 30.01.25.
5. Монографія «Податкові платежі селянства Наддніпрянської України у другій половині XIX – на початку XX ст.» [Електронний ресурс] : а. с. 83267 / А. І. Берестовий, С. В. Корновенко (Україна). – № 84243 ; заявка від 10.10.2018 ; дата реєстрації 28.11.2018. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1CMQc1EoWnnsCCkla2ihWHajQkpwto-8-/view?usp=sharing>. – Назва з екрану. – 30.01.25.
6. Монографія «Селянин-бунтар. Селянська революція в Україні 1902–1917 рр.» : [Електронний ресурс] : а. с. 83261 / О. В. Герасименко, С. В. Корновенко (Україна). – Дата реєстрації 28.11.2018. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 30.01.25.
7. Монографія «Становлення та діяльність податкових органів УСРР у період НЕПу (1921–1928 рр.)» [Електронний ресурс] : а. с. 83268 / Ю. В. Котик, С. В. Корновенко (Україна). – Дата реєстрації 28.11.2018. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/19VgFfMqNOAW8bGngArQjgeesoVU8JCYG/view?usp=sharing>. – Назва з екрану. – 31.01.25.
8. Монографія «Суспільно-політична активність селянства УСРР у роки НЕПу» [Електронний ресурс] : а. с. 83265 / О. М. Абразумова, С. В. Корновенко (Україна). – № 84241 ; заявка від 10.10.2018 ; дата реєстрації 28.11.2018. – Режим до-

ступу: <https://drive.google.com/file/d/12pYDouML35OA1ajG-skfeY83oQnPb3Yj/view?usp=sharing>. – Назва з екрану. – 30.01.25.

2019

9. Навчальний посібник «Інтелектуальна власність» [Електронний ресурс] : а. с. 84688 / С. В. Корновенко, О. А. Кульбашна, В. А. Іващенко, В. М. Боковня, В. І. Василенко, Б. М. Гук, Ю. С. Кононенко, О. М. Тараненко, С. М., С. В. Тростіна (Україна). – Дата реєстрації 22.01.2019. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 31.01.25.

2023

10. Книга «Український аграризм» [Електронний ресурс] : а. с. 121476 / С. В. Корновенко, М. В. Глібіщук, В. І. Ільницький, О. В. Компанієць, В. С. Лозовий, Ю. Г. Пасічна, В. П. Тельвак (Україна). – Дата реєстрації 04.12.2023. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 31.01.25.
11. Книга «Український аграризм: революційний феномен» [Електронний ресурс] : а. с. 121477 / С. В. Корновенко, М. В. Глібіщук, В. І. Ільницький, О. В. Компанієць, В. С. Лозовий, Ю. Г. Пасічна, В. П. Тельвак (Україна). – Дата реєстрації 04.12.2023. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D>

0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрану. – 31.01.25.

12. Монографія «Селяноцентричний феномен Української революції 1917–1921: pp.: аграризм» » [Електронний ресурс] : а. с. 121141 / С. В. Корновенко, М. В. Глібіщук, В. І. Ільницький, О. В. Компанієць, В. С. Лозовий, Ю. Г. Пасічна, В. П. Тельвак (Україна). – Дата реєстрації 7.08.2023. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 31.01.25.

2024

13. Складений твір «Не Гетьманець. В Пятнайцяті Роковини Гетьманщини Більше правди про Скоропадського (Допис з Європи)» [Електронний ресурс] : а. с. 130423 / С. В. Корновенко (Україна). – Дата реєстрації 08.10.2024. – Режим доступу: <https://iprop-ua.com/?qc=%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE+%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9+%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>. – Назва з екрану. – 31.01.25.

НАУКОВЕ РЕДАГУВАННЯ

2001

1. Український селянин : праці науково-дослідного інституту селянства. Вип. 3. Спеціальний : Матеріали III Всеукраїнського симпозіуму з проблем аграрної історії, 17–18 травня 2001 року, (Черкаси–Мліїв) / Ін-т історії України НАН України, НДІ селянства ; ред. кол.: С. В. Кульчицький (від. ред.) [та ін.]. – Черкаси, 2001. – 368 с.
2. Український селянин : зб. наук пр. науково-дослідного інституту селянства. Вип. 1 / Ін-т історії України НАН України, НДІ селянства ; редкол.: С. В. Кульчицький, В. В. Калініченко, С. В. Корновенко[та ін.]. – Черкаси, 2001. – 97 с.
3. Український селянин : матеріали Всеукраїнської наукової конференції «Велика реформа 1861 року». Вип. 2 / Ін-т історії України НАН України, НДІ селянства ; редкол.: С. В. Кульчицький (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси, 2001. – 130 с.

2002

4. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 4 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Кульчицький (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ ім. Б. Хмельницького, 2002. – 130 с.
5. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 5 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Кульчицький [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ ім. Б. Хмельницького, 2002. – 279 с.
6. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 6 : Присвячений пам'яті Ляха Р. Д. / НАН України, Ін-т історії України НАН України, Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького ; ред-

кол.: С. В. Кульчицький (відп. ред), А. Г. Морозов, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2002. – 149 с.

2003

7. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 7 / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України, Черкаський держ. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Кульчинський (відп. ред.), А. Г. Морозов, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2003. – 183 с.

2004

8. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 8. Спеціальний : Матеріали V Всеукраїнського симпозиуму з проблем аграрної історії / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол. : С. В. Кульчинський (відп. ред.), А. Г. Морозов, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2004. – 330 с.

2007

9. Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / Нац. акад. наук України, Ін-т історії України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького; голов. ред. : В. А. Смолій, А. І. Кузьмінський ; ред.: О. І. Гуржій, А. Г. Морозов, В. В. Гоцуляк [та ін.] ; відп. секр. С. В. Корновенко. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2007. – 535 с.

2012

10. Актуальні проблеми формування громадянського суспільства та становлення правової держави : зб. наук. пр. II-ї Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького [та ін.] ;

ред. рада: А. І. Кузьмінський [та ін.] ; редкол.: Ю. С. Кононенко, Г. А. Волошкевич, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2012. – 378 с.

11. Український селянин, 2000–2010 рр. : бібліогр. покажч. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; наук. ред.: А. Г. Морозов, С. В. Корновенко ; уклад.: Л. І. Синявська, О. З. Силка, К. В. Івангородський. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012. – 280 с.

2014

12. Коріненко П. С. Історія українського селянства : навч.-метод. посіб. / П. С. Коріненко ; наук. ред. С. В. Корновенко ; МОН України, Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, ЧНУ ім. Б. Хмельницького. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. – 296 с.
13. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів заочної форми навчання за ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст» напряму підготовки «Правознавство» / укладачі: В. М. Боконя, В. І. Василенко, Б. М. Гук [та ін.] / за ред. С. В. Корновенка. – Черкаси : Вид-во Ю. А. Чабаненко, 2014. – 482 с.
14. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 14 / НАН України, Ін-т історії України НАН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; редкол.: А. Г. Морозов (відп. ред.), В. І. Марочко, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2014. – 251 с.

2015

15. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 15 / НАН України, Ін-т історії України НАН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; редкол.: А. Г. Морозов (відп. ред.), В. І. Марочко, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 106 с.

16. Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., (7–8 квітня 2015 р.) / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Нац. акад. правових наук України ; за заг. ред. О. В. Черевка, О. П. Орлюк ; відп. ред. С. В. Корновенко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 144 с.

2016

17. Вісник Черкаського університету : наук. журн. Серія Філологічні науки. № 1 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: О. В. Черевко (голов. ред.) [та ін.] ; редкол. серії: О. О. Селіванова (відп. ред.), С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 134 с.
18. Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності : зб. наук. пр. за матеріалами V Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., (7–8 квітня 2016 р.) / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Нац. акад. правових наук України ; за ред. О. В. Черевка, О. П. Орлюк ; відп. ред.: С. В. Корновенко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 132 с.
19. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 16 / НАН України, Ін-т історії України НАН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; редкол.: А. Г. Морозов (відп. ред.), В. І. Марочко, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 108 с.

2017

20. Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. Вип. 11 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького; редкол.: В. А. Смолій (голов. ред.), С. В. Корновен-

- ко, А. Г. Морозов, К. В. Івангородський [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2017. – 164 с.
21. Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. Вип. 12 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: В. А. Смолій (голов. ред.), С. В. Корновенко, А. Г. Морозов [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. – 186 с.
22. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 17 / НАН України, Ін-т історії України НАН України, ЧНУ ім. Б. Хмельницького ; редкол.: А. Г. Морозов (відп. ред.), В. І. Марочко, С. В. Корновенко [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. – 100 с.

2018

23. Селянство Черкащини в добу Української революції 1917–1921 рр. : зб. док. і матеріалів / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Держ. архів -Черкаської обл., Черкаська обласна орг. нац. спілки краєзнавців України ; упоряд.: В. М. Мельниченко [та ін.] ; відп. ред. С. В. Корновенко. – Черкаси : Вертикаль, 2018. – 168 с.
24. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 19 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: А. Г. Морозов (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. – 140 с.

2019

25. Поліщук Ю. А. Мирон Кордуба як історіограф, археограф і джерелознавець : монографія / Ю. А. Поліщук ; наук. ред. С. Корновенко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2019. – 274 с.
26. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 20 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького

- го ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019. – 102 с.
27. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 21 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019. – 158 с.
28. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 22 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2019. – 68 с.
29. Черевко Олександр Володимирович : біобібліогр. покажч.: до 60-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; наук. ред. С. В. Корновенко ; уклад. Г. М. Голиш ; авт. вступ. ст. В. А. Ющенко. – Черкаси : Вертикаль, 2019. – 134 с. – (Бібліографія вчених України ; вип. 12).

2020

30. Вісник Черкаського університету : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 2 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голов. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – 146 с.
31. Вісник Черкаського університету : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 1 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голов. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – 180 с.
32. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 24 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.), А. Г. Морозов, Ю. Г. Пасічна [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2020. – 109 с.

33. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 23 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. – 94 с.

2021

34. Вісник Черкаського університету : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 2 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голов. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2021. – 164 с.
35. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 26 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2021. – 90 с.
36. Вісник Черкаського університету : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 1 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голов. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2021. – 142 с.
37. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 25 / Ін-т історії України НАН України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2021. – 141 с.

2022

38. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 27 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2022. – 70 с.
39. Вісник Черкаського університету : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 1 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко

(голова) [та ін.] ; відп. за вип. В. В. Масненко. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2022. – 200 с.

40. Вісник Черкаського університету : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 2 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голова) [та ін.] ; відп. за вип. В. В. Масненко. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2022. – 168 с.

2023

41. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 28 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2023. – 75 с.
42. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 29 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2023. – 190 с.
43. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 30 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2023. – 116 с.
44. Вісник Черкаського університету = Bulletin of Cherkasy University : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 2 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голова) [та ін.] ; відп. за вип. А. П. Іржавська. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2023. – 148 с.
45. Вісник Черкаського університету = Bulletin of Cherkasy University : [наук. журн.]. Серія Історичні науки. № 1 / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (голова) [та ін.] ; відп. за вип. А. П. Іржавська. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2023. – 164 с.

2024

46. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 31 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2024. – 133 с.
47. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 32 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2024. – 111 с.
48. Український селянин : зб. наук. пр. Вип. 33 / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; редкол.: С. В. Корновенко (відп. ред.) [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2024. – 124 с.

НАУКОВО-ОРГАНІЗАТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Наукове керівництво

1. Міняйло С. А. Податкова політика радянської влади в українському селі в умовах формування та утвердження радгоспно-колгоспної системи (1930–1939 рр.): історичний аспект : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 : захищена 24.01.2008 / С. А. Міняйло ; наук. кер. С. В. Корновенко ; М-во освіти та науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2007. – 232 с.
2. Іващенко В. А. Податкова політика національних урядів в українському селі періоду революції (1917–1920 рр.): історичний аспект : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 : захищена 21.02.2011 / В. А. Іващенко ; наук. кер. С. В. Корновенко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2010. – 227 с.
3. Тараненко О. М. Аграрна політика П. Скоропадського: українська історіографія проблеми : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 : захищена 21.02.2011 / О. М. Тараненко ; наук. кер. С. В. Корновенко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2010. – 211 с
4. Берестовий А. І. Податкова політика російського царату в українському селі у другій половині XIX – на початку XX ст.: історичний аспект : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 захищена 26.05.2011 / А. І. Берестовий ; наук. кер. С. В. Корновенко ; М-во освіти, науки, молоді та спорту України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2011. – 205 с.
5. Владига О. М. Археографічна діяльність Михайла Грушевського (1894–1934 рр.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 : захищена 26.03.2014 / О. М. Владига ; наук. кер. С. В. Корновен-

- ко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2013. – 221 с.
6. Прилипко Р. Д. Соціальний захист робітників і службовців УСРР у 20-х рр. XX ст. : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 : захищена 26.12.2013 / Р. Д. Прилипко ; наук. кер. С. В. Корновенко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – [б. м.], 2013. – 242 с.
 7. Чмільова С. В. Діяльність закладів культури в українському селі в 90-х роках XX ст. – на початку XXI ст. (за матеріалами Черкаської області) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 захищена 27.11.2013 / С. В. Чмільова ; наук. кер. С. В. Корновенко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – [б. м.], 2013. – 237 с.
 8. Котик Ю. В. Становлення та діяльність податкових органів УСРР у період непу (1921–1928 рр.): історичний аспект : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 : захищена 25.02.2015 / Ю. В. Котик ; наук. кер. С. В. Корновенко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2015. – 226 с.
 9. Боєчко В. Ф. Становлення Польської державності (1914–1921 рр.) : дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 : захищена 28.10.2016 / В. Ф. Боєчко ; наук. конс. С. В. Корновенко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2016. – 465 с.
 10. Пасічна Ю. Г. Аграрна політика Тимчасового уряду : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 : захищена 30.03.2016 / Ю. Г. Пасічна ; наук. кер. С. В. Корновенко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2016. – 251 с.
 11. Боєчко В. Ф. Друга Річпосполита 1914–1921 рр.: становлення державності : монографія / В. Ф. Боєчко ; наук. конс. С. В. Корновенко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 410 с.

12. Верховцева І. Г. Селянське самоврядування в Російській імперії (друга половина XIX – початок XX ст.) : дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 : захищена 24.04.2019 / І. Г. Верховцева ; наук. конс. С. В. Корновенко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2018. – 701 с.
13. Поліщук Ю. А. Мирон Кордуба – історіограф, джерелознавець, археограф : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 : захищена 29.03.2019 / Ю. А. Поліщук ; наук. кер. С. В. Корновенко ; М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2018. – 233 с.
14. Ковальова Н. А. Селянська революція в Наддніпрянській Україні (1902–1922 рр.) : дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 : захищена 23.07.2020 / Н. А. Ковальова ; наук. конс. С. В. Корновенко ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Черкаси, 2020. – 560 с.

Опонування

1. Дубінський В. А. Аграрне питання Наддніпрянської України в українській громадсько-політичній думці у 1890-ті – 1917 роки [Текст] : автореф. дис. ... канд. іст. наук: 07.00.01 / В. А. Дубінський ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : [б. в.], 2009. – 20 с.
2. Тарасенко Л. Б. Вплив підприємницької діяльності на соціальне розшарування селянства Донбасу у 20-і рр. XX ст. : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / Л. Б. Тарасенко. – Луганськ, 2009. – 20 с.
3. Священко, З. В. Проурядові аграрні ініціативи в Російській імперії на початку XX століття : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / З. В. Священко ; Донецький нац. ун-т. – Донецьк : [б. в.], 2013. – 37 с.
4. Бородій А. І. Євреї в аграрних відносинах на території Правобережної України в 1861–1914 роках : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / А. І. Бородій ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Поділ. : [б. в.], 2014. – 16 с.

5. Глібіщук М. В. Соціально-економічна політика уряду А. Денікіна (1918–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / М. В. Глібіщук ; Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2016. – 19 с.
6. Базаров О. Т. Єврейський чинник у революційному русі в Російській імперії (1861–1917 роки) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.02 / О. Т. Базаров ; Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці, 2019. – 40 с.
7. Білоконь А. О. Німецько-японські відносини напередодні Другої світової війни (1933–1939 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.02 / А. О. Білоконь ; Чорноморський нац. ун-т ім. П. Могили. – Миколаїв, 2019. – 20 с.
8. Магась В. О. Громадсько-політичні організації і влада в підросійській Україні (1905 р. – лютий 1917 р.) : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / В. О. Магась ; Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка. – Кам'янець-Подільський, 2021. – 32 с.
9. Митрофаненко Ю. С. Революційні трансформації періоду визвольних змагань 1917–1922 рр. на теренах Центральної України : автореф. дис. ... д-ра іст. наук : 07.00.01 / Ю. С. Митрофаненко. – Запоріжжя, 2024. – 40 с.
10. Омельченко С. В. Професор К. В. Дубняк (1890–1948) – учений та популяризатор науки й освіти в Україні : автореф. дис. ... д-ра філос. 07.00.01 / С. В. Омельченко. – Київ, 2023 р. – 20 с.

Керівництво колективними науково-дослідними проєктами

1. «Селянство України за умов суспільно-політичних потрясінь та соціально-економічних трансформацій першої третини ХХ ст.», 2015–2017 рр. (15 науковців, МОН України, № державної реєстрації 0115U000636). – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/instytut/istoriia-ndis>. – Назва з екрану. – 17.02.2025.

2. «Українська революція (1917–1920 рр.): селянський фактор», 2018–2021 рр. (20 науковців, МОН України, № державної реєстрації 0118U00386). – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/institut/istoriia-ndis>. – Назва з екрану. – 17.02.2025.
3. «Національне державотворення періоду Української революції 1917–1921 рр.: селянські республіки», грант Президента України докторам наук, 2019 р (6 науковців, розпорядження Президента України № 241/2019-рп, МОН України). – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/2412019-rp-28937>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.
4. «Аграризм: селяноцентричний феномен Української революції 1917–1921 рр.», 2020–2021 рр. (7 науковців, Національний фонд досліджень України, № держреєстрації 0120U104010). – Режим доступу: https://nrfu.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/2021.02_0120_kornovenko_81.2021_az.pdf. – Назва з екрану. – 11.02.2025.
5. «Соціокультурний простір України другої половини XIX – першої третини XX ст.: селянський світ», 2023–2025 рр. (МОН України, № держреєстрації 0123U101600). – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/institut/istoriia-ndis>. – Назва з екрану. – 17.02.2025.
6. «Формування новітнього наукового історико-аграрного дискурсу в Україні», 2024 (№ держреєстрації 0124U001668). – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/institut/istoriia-ndis>. – Назва з екрану. – 17.02.2025.

Індивідуальні проєкти

1. «Вивчення словацького аграризму як варіанту східноєвропейського аграризму першої третини XX ст., представленого у поглядах Мілана Годжа – прем'єр-міністра Чехословаччини (1935 – 1938 рр.)», 15 травня – 15 липня 2022 р. (Університет Матея Бела, Словаччина).

2. «Концепція відновлення інфраструктури Донбасу», 2021 р. (Словацьке Агентство з розвитку міжнародної співпраці у взаємодії з посольством Словацької Республіки в Києві).

Участь у колективних науково-дослідних проєктах

1. «Інноваційний університет та лідерство. Фаза III: інновації та відносини з оточенням». 2017–2018 рр., Варшавський та Ягеллонський університет (Польща).
2. «Українські та польські інтелектуали в другій половині XIX – першій третині XX ст.: співпраця, конфлікти, досвід для сьогодення», 2019 р. (7 науковців, МОН України, виконавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка). – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/2412019-gr-28937>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.

Членство в спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій

1. Учений секретар спеціалізованої вченої ради К. 73.053.01 в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. – Режим доступу: <https://cdu.edu.ua/mij-universitet/naukova-j-inovatsijna-diyalnist/spetsializovani-vcheni-rady.html>. Назва з екрану. – 11.02.2025.
2. Голова спеціалізованої вченої ради Д73.053.01 в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. – Режим доступу: https://docs.google.com/document/d/1UrwoHSXnhSbahNKhHThG9C3K_aJZHnH6T/edit. – Назва з екрану. – 11.02.2025.
3. Член спеціалізованої вченої ради Д 32.051.03 у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. – Режим доступу: <https://ra.vnu.edu.ua/spetsializovani-vcheni-rady/spetsializovana-vchena-rada-d-32-051-03-2/#1665561439827-11d4cef0-f9c0>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.

4. Член спеціалізованої вченої ради Д 76.051.03 у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. 2016–2021 р. – Режим доступу: <http://specrada.chnu.edu.ua/index.php?page=ua%2F06&fbclid=IwAR3Mp3TecKOWOaEBCHbMqi14eeGc2U-G4cqymVJy3WaSg84JRnVXgQsimOY>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.

Участь у редколегіях наукових часописів

1. Головний редактор фахового видання «Український селянин» (індексований наукометричною базою Index Copernicus, включений до категорії «Б» переліку фахових видань України). 2001 – донині. – Режим доступу: <https://ukr-selianyn-ejournal.cdu.edu.ua/123>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.
2. Головний редактор збірника «Вісник Черкаського університету. Серія: Історичні науки» (ЧНУ ім. Б. Хмельницького) (індексованого НМБ Index Copernicus, включений до категорії «Б» Переліку фахових видань України). 2018–2023 рр. – Режим доступу: <https://history-ejournal.cdu.edu.ua/index>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.
3. Член редколегії «Наукових записок Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія» (індексований НМБ Index Copernicus та DOAJ, включений до категорії «Б» Переліку фахових видань України). – Режим доступу: <https://vspu.net/nzhist/index.php/nzhist/about/editorialTeam>. – Назва з екрану. – 11.02.2025.
4. Член редколегії «Емінак»: науковий щоквартальник (індексований у наукометричній базі Scopus, Web of Science та DOAJ, включений до категорії «А» переліку фахових видань України). – Режим доступу: <https://www.eminak.net.ua/index.php/eminak/user/setLocale/uk-UA?source=%2Findex.php%2Feminak..> – Назва з екрану. – 12.02.2025.
5. Член редколегії Acta historica Neosoliensia (наукове періодичне видання з історії, Словаччина, Університет Матея Бєлла). – Режим доступу: <https://ahn.umb.sk/>. – Назва з екрану. – 12.02.2025.

РЕЦЕНЗУВАННЯ

2015

1. Від ювілею до ювілею. Шевченкознавчі студії викладачів ЧНУ ім. Б. Хмельницького (1964–2014р.) : анотований бібліогр. покажч. / ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; уклад. О. М. Абразумова ; наук. ред. Г. М. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. В. Пономаренко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 128 с.
2. Воєнно-історичні студії викладачів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (1995–2015 рр.) : анотований бібліогр. покажч. / ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наукова б-ка ім. М. Максимовича ; уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця ; наук. ред. Г. М. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. М. Лазуренко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 156 с. : фото.

2016

3. Іщенко Микола Павлович: доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України : до 70-річчя від дня народж. та 45-річчя наук.-дослід. діяльності : біобібліогр. покажч. / ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наукова б-ка ім. М. Максимовича ; наук. ред. М. І. Михальченко ; рецензенти: Т. С. Яценко, С. В. Корновенко. – Черкаси : Бізнес інноваційний центр ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 116 с. – (Бібліографія вчених України ; вип. 8).
4. Морозов Анатолій Георгійович : біобібліогр. покажч. / ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наукова б-ка ім. М. Максимовича ; уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця, О. З. Силка ; наук. ред. Г. М. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. М. Лазурен-

- ко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 70 с. – (Бібліографія вчених України ; вип. 7).
5. Чабан Анатолій Юзефович: доктор історичних наук, професор : до 70-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця, О. З. Силка, Л. І. Синявська ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. М. Лазуренко. – Черкаси : Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2016. – 64 с. : портр. – (Бібліографія вчених України ; вип. 9).

2018

6. Перехрест Олександр Григорович: доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин : біобібліогр. покажч. / ЧНУ ім. Б. Хмельницького, Наук. б-ка ім. М. Максимовича ; наук. ред. Г. М. Голиш ; уклад.: В. О. Кіреєва, Л. Г. Лисиця, О. О. Тітіка ; рецензенти: С. В. Корновенко, П. С. Коріненко. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2018. – 64 с. : фото. – (Бібліографія вчених України ; вип. 10).

2019

7. Європейський Союз: загальна інформація, організаційна структура, правова система : словник-довідник / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, ННІ економіки і права ; уклад.: Ю. С. Кононенко, І. М. Лубко ; рецензент С. В. Корновенко. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2019. – 308 с.

2020

8. Архипова Світлана Петрівна : біобібліогр. покажч. / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наукова б-ка ім. М. Максимовича ; уклад.: Н. В. Байдюк, О. З. Силка ; наук. ред., відп.

за вип. Г. М. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. В. Пономаренко. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2020. – 95 с. – (Бібліографія вчених України ; вип. 15).

9. Українське державотворення: проблеми і сучасність : зб. наук. пр. : присвячений 120-річчю від дня народж. дослідника історії населених пунктів Волинського краю М. Теодоровича. Вип. 16 / Волинська обласна орг. Нац. спілки краєзнавців України, Волинський ін-т післядипломної освіти ; редкол.: Г. В. Бондаренко (голова) [та ін.] ; рецензент С. В. Корновенко. – Луцьк : Іванюк В. П., 2020. – 120 с.

2021

10. Анотований показчик дисертацій, захищених в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького (2004–2020) : анот. бібліогр. показч. : до 100-річчя Черкаського нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наукова б-ка ім. Б. Хмельницького ; уклад. Н. В. Демченко ; наук. ред. Г. М. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. М. Лазуренко. – Черкаси : Гордієнко Є. І., 2021. – 376 с.
11. Лисиця Л. Г. Функціонування спеціальних дитячих установ УРСР у 1943–1950 рр. : монографія / Л. Г. Лисиця ; рецензенти: С. В. Корновенко, А. Г. Морозов, О. Г. Перехрест ; Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, ННІ міжнар. відносин, історії і філософії. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2021. – 252 с.
12. Одинадцять Богданівські читання : матеріали Всеукр. наук. конф. / Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Осередок НТШ в Черкасах, Студентське наук. т-во ; редкол.: Ю. П. Присяжнюк (голов. ред.) [та ін.] ; рецензент С. В. Корновенко. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2021. – 208 с.
13. Степанчук Ю. Ліквідація Московським самодержавством державної автономії України-Гетьманщини в другій половині XVII–VIII ст. : хронологічний довід. / Ю. Степанчук,

- С. Гальчак, А. Лисий ; рецензент С. В. Корновенко ; Вінницький держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського, Центр дослідження історії Поділля Ін-ту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському нац. ун-ті ім. І. Огієнка. – Вінниця : Балюк І. Б., 2021. – 160 с. : портр.
14. Чабан Анатолій Юзефович: доктор історичних наук, професор : біобібліогр. покажч. : до 75-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Наукова б-ка ім. М. Максимовича ; уклад.: Л. Г. Лисиця, О. З. Силка, Л. Г. Синявська ; наук. ред. Г. М. Голиш ; рецензент С. В. Корновенко. – Черкаси : Вертикаль, 2021. – 108 с. : фото. – (Бібліографія вчених України ; вип. 17).
15. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького на шпальтах провідних газет Черкащини 1992–2020 рр.: матеріали прес-моніторингу / авт.-упоряд. Г. М. Голиш, О. В. Льченко ; рецензенти: С. В. Корновенко, В. М. Лазуренко, С. А. Томіленко. – Черкаси : Вертикаль, 2021. – 404 с.

2022

16. Голиш Г. М. Село Деньги в українській історії від давнини до сьогодення: люди і події : іст.-краєзнав. нарис / Г. М. Голиш, А. Ю. Воропай, Л. Г. Лисиця ; ред. Г. М. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, О. Г. Перехрест. – Черкаси : Вертикаль, 2022. – 328 с. : фото.
17. Коріненко П. С. Земельне питання в історичній долі українського селянства. Погляд крізь віки : монографія / рецензенти: С. В. Корновенко, С. С. Падалка. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. – 552 с.
18. Країни Азії та Африки (XX – поч. XXI ст.) : біографічний довід. / М-во освіти і науки України, Центральноеукр. держ. ун-т ім. В. Винниченка ; упоряд. О. Ковальков ; рецензент С. В. Корновенко. – Харків : Озеров Г. В., 2022. – 599 с.

2023

19. Голиш Г. У світі монет: нумізматики для юних / Г. Голиш ; рецензенти: С. В. Корновенко, О. Г. Перехрест. – Черкаси : Вертикаль, 2023. – 144 с. : іл.
20. Курило В. С. Нариси історії Луганщини / В. С. Курило, О. В. Набока, О. А. Забудкова ; рецензенти: С. В. Корновенко [та ін.] ; Луганський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Луганська обласна орг. Нац. спілки краєзнавців України. – Полтава ; Київ : Талком, 2023. – 301 с. : фото.

2025

21. Пиріг Р. Земельна реформа гетьмана Павла Скоропадського: історичні нариси, документи і матеріали / Р. Пиріг, Р. Тимченко. – Київ : [б. в.], 2025. – 344 с.

ПУБЛІЧНІ ВИСТУПИ

1. Актуальна розмова пам'яті жертв Голодомору [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 28.01.2025.
2. Деконструкція концепту «русский мир / російський світ» в новітньому українському академічному дискурсі [Електронний ресурс] // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=IpXeBIZ4Ak>. – 04.02.2025.
3. Закон про ринок землі [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 28.01.2025.
4. Українці. Еміграція. Діаспора. Голодомор 1932–1933 : історичний вебінар // YouTube. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=mXKYPWBXs84>. – 04.02.2025.
5. Представлення монографії з аграрної історії [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 28.01.2025.
6. Презентація наукових праць у проєкті Офісу підтримки вченого «Книга від вченого» [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим до-

- ступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 28.01.2025.
7. Розмова про Українську революцію 1917–1921 рр. [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 29.01.2025.
 8. У фокусі подій 19.06.2017 [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 29.01.2025.
 9. У фокусі подій (історичний четвер) [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького : Web-сайт. – Ел. текст. дан. – Режим доступу: <http://ndis.cdu.edu.ua/index.php/osvitno-prosvitnytska-diialnist/vystupy-v-zmi>. – 29.01.2025.

НАУКОВЕ СТАЖУВАННЯ

1. Zemaitija College (Литва), 2016 р.
2. Варшавський, Ягеллонський університети (Польща), 2017–2018 рр.
3. Академія ім. Я. Длугоша (Польща), Варнський університет менеджменту (Болгарія). 2017 р.
4. Університет Матея Бела (м. Банська Бистриця, Словаччина), 2022 р.

ВИБРАНІ МАТЕРІАЛИ ПРО СЕРГІЯ КОРНОВЕНКА

1. Голиш Г. Загадкові анти в інтерпретації А. Морозова й С. Корновенка // Нова Доба. Історичні сторінки. – 2002. – 6 серпня. – С. 4. – Рец. на кн. : Морозов А. Г. Анти : монографія / А. Г. Морозов, С. В. Корновенко. – Черкаси : Вид-во ЧДУ ім. Б. Хмельницького, 2001. – 64 с.
2. Величенко С. Рецензія на монографію: Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) [Електронний ресурс]. / Н. А. Ковальова, С. В. Корновенко, Б. В. Малиновський [та ін.]. – Черкаси : АНТ, 2007. – 280 с. // Україна модерна. – 2008. – Т. 13, № 2. – Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Velychenko_Stepan/Retsenziia_na_Ahrarna_polityka_v_Ukraini_periodu_natsionalno-demokratychnoi_revoliutsii_1917-1921/. – Назва з екрану. – 07.01.2025.
3. Киридон А. Рецензія на монографію / А. Киридон // Університет. – 2009. – № 5. – С. 106–116. – Рец. на кн.: Корновенко С. В. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях (1919–1920 рр.): історіографічний процес (1919–2000-х рр.). – Черкаси : АНТ, 2008. – 238 с.
4. Коріненко П. Рецензія на книгу «Корновенко С. В. Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля на підконтрольних їм українських територіях (1919–1920 рр.): історіографічний процес 1919–2000-х рр» / П. Коріненко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. – Тернопіль, 2009. – Вип. 2. – С. 350–352.

5. Любовець О. М. Рецензія на книгу «Корновенко С. В. Більний рух Півдня Росії: аграрна політика урядів А. Денікіна, П. Врангеля (1919–1920 рр.) / О. М. Любовець // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Історія. – Вінниця, 2009. – Вип. 16. – С. 239–240.
6. Корновенко Сергій Валерійович // Голиш Г. М. Покликані високим і вічним. Викладачі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького – члени національних творчих спілок / Г. М. Голиш, Л. Г. Голиш. – Черкаси, 2013. – С. 59–61.
7. Кононенко Ю. С. Корновенко Сергій Валерійович // Енциклопедія сучасної України. – Київ, 2014. – Т. 14 : Кол – Кос. – С. 533.
8. «Дружина – моє сонце, скільки б не були разом, а хочеться ще» : інтерв'ю // Нова Доба. – 2017. – 25 травня. – С. 10.
9. Лазуренко В. М. Аграрний характер Української революції 1917–1921 рр. // Український селянин. – 2021. – Вип. 25. – С. 139–140. – Рец. на монографію: Селянство, земля і влада в період Української революції (1917–1921 рр.) / С. В. Корновенко, Н. І. Земзюліна, Н. А. Ковальова [та ін.]. – Черкаси, 2020. – 440 с.
10. Житков О.А. Рецензія на монографію С. В. Корновенка, М. В. Глібіщука, В. І. Ільницького, О. В. Компанійця, В. С. Лозового, Ю. Г. Пасічної, В. П. Тельвак «Селяноцентричний феномен української революції 1917–1921 рр.: аграризм» [Електронний ресурс] // Історія та археологія. – 2024. – Вип. 1. – С. 114–116. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/cusu-hist-2024-1-12>. – Назва з екрану. – 07.01.2025.
11. Корновенко Сергій Валерійович (1974) (доктор наук, професор) [Електронний ресурс] // Науковці України. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0095688>. – Назва з екрану. – 17.01.2025.
12. Корновенко Сергій Валерійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%

9A%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%A1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9_%D0%92%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрану. – 20.01.2025.

13. Корновенко Сергій Валерійович [Електронний ресурс] // Науковці України. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0095688> – Назва з екрану. – 20.01.2025.
14. Корновенко Сергій Валерійович [Електронний ресурс] // е-архів Михайла Грушевського]. – Режим доступу: <http://hrushevsky.history.org.ua/item/0014430>. – Назва з екрану. – 20.01.2025.

ПРОФІЛІ В НАУКОВОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ ДАНИХ

1. Kornovenko, Serhiy : author profile / The Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Ukraine // Scopus : Website. – Access mode: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57920530500>

Scopus

Kornovenko, Serhii

① The Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Cherkasy, Ukraine 57920530500 ① ②

🔗 Is this you? [Connect to Mendeley account](#) View more

10

Citations by 9 documents

7

Documents

2

h-index View h-graph

[View more metrics >](#)

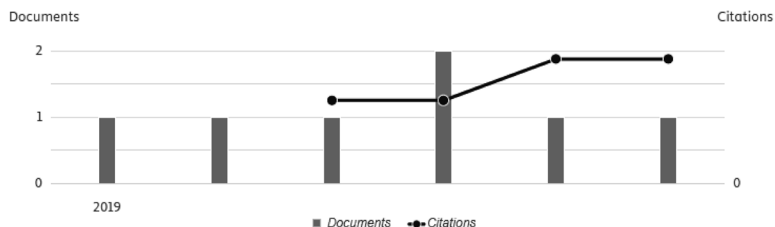
Set alert

Edit profile

⋮ More

Document & citation trends

2. Serhii Kornovenko (Kornovenko, Serhii) : Create your researcher profile. Identifiers IDU-4291-2018 / The Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy // Web of Science : Website. – Access mode: <https://publons.com/researcher/1838849/sergey-kornovenko/>

Web of Science

Serhii Kornovenko ✓

(Kornovenko, Serhii) | The Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

Identifiers

Web of Science ResearcherID: U-4291-2018

Published names ①

Kornovenko, Serhii Kornovenko, Sergey Kornovenko, Serhiy Kornovenko, S., V

Organizations ①

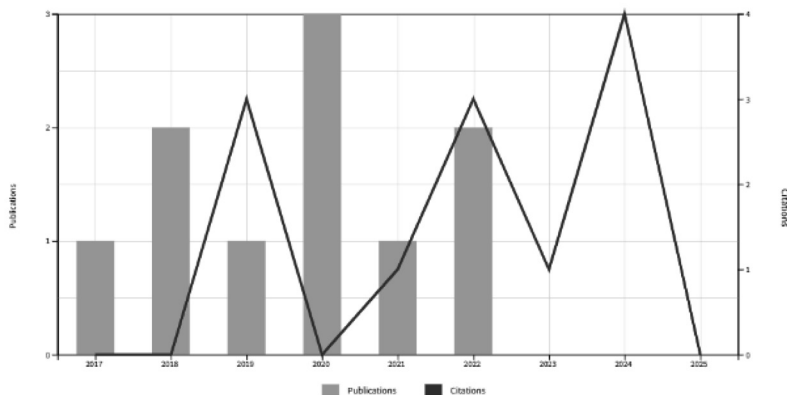
Bogdan Khmelnytsky Natl Univ Cherkasy
Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
B Khmelnytskyi Natl Univ Cherkasy
Cherkasy Natl Univ

Subject Categories

History; Archaeology; History & Philosophy of Science; Business & Economics

Times Cited and Publications Over Time

DOWNLOAD

3. Sergey Kornovenko, Doctor of Historical Sciences, Professor / Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Institute of History and Philosophy // ResearchGate : Website. – Access mode: https://www.researchgate.net/profile/Sergey_Kornovenko

ResearchGate

Sergey Kornovenko

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy · Institute of History and Philosophy
Doctor of Historical Sciences, Professor

Contact

About Publications (11) Network

About

11 Publications

267 Reads ⓘ

36 Citations

Current institution

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy
Institute of History and Philosophy

4. Сергій Валерійович Корновенко, професор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького // Google Scholar : Website. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=4fFd1MEAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Google Scholar

Сергій Валерійович Корновенко

професор Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
Підтверджена електронна адреса в cdu.edu.ua

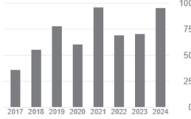
ПІДПИСАТИСЬ

НАЗВА	ПОСИЛАННЯ	РІК
Аграрна політика в Україні періоду національно-демократичної революції (1917–1921 рр.) НА Ковальова, СВ Корновенко, ЄВ Малиновський, ОВ Михайлюк, ... Черкаси: АІІТ 280	26	2007
Аграрна політика білогвардійських урядів А. Денікіна, П. Врангеля в українському сені (радіськиса історіографії 1930–1950-х рр.) СВ Корновенко Український світлина: збірник наукових праць, 138–147	24	2008

Посилання

	Усі	3 2020
Цитування	715	394
h-індекс	12	9
i10-індекс	17	7

ПЕРЕГЛЯНУТИ ВСІ

5. Kornovenko Sergey. Open Researcher and Contributor ID 0000-0002-6268-2321 // ORCID : Webpade. – Access mode: <https://orcid.org/0000-0002-6268-2321>
6. Сергій Корновенко : Професійний профіль // LinkedIn : Website. – Режим доступу: https://ua.linkedin.com/in/%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B3%D1%96%D0%B9-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-b81bb6150?trk=people-guest_people_search-card

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Абразумова О. 63, 77, 96
Архипова С. 97
Базаров О. 92
Байдюк Н. 97
Берестовий А. 68, 61, 73, 77, 89
Билимович О. 47, 51, 52, 54
Білоконь А. 92
Боєчко В. 90
Боковня В. 56, 57, 78, 82
Бондаренко Г. 98
Бородій А. 91
Бутенко Р. 7, 47
Василенко В. 56, 57, 78, 82
Величенко С. 104
Верховцева І. 91
Вітте С. 12, 59, 76
Владига О. 89
Волошкевич Г. 82
Воронін В. 75
Воропай А. 99
Врангель П. 8, 12, 24, 27, 33, 36, 40, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 55, 104, 105
Гальчак С. 99
Герасименко О. 55, 64, 77
Глібіщук М. 75, 78, 79, 92, 105
Глинка Г. 44
Годжа М. 93
Голиш Г. 17, 85, 96, 97, 98, 99, 100, 104, 105
Гоцуляк В. 81
Грушевський М. 89
Гук Б. 56, 58, 78, 82
Гуржій І. 44, 46, 51, 60
Гуржій О. 46, 51, 81
Демченко Н. 98
Денікін А. 8, 12, 24, 27, 33, 36, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 92, 104, 105
Джолос С. 71
Добржанський О. 75
Донцов Д. 37, 74.
Дробишева О. 75
Дубінський В. 91
Дубняк К. 92
Душейко П. 10, 23
Житков О. 105
Забудкова О. 71, 100
Земзюліна Н. 28, 39, 41, 67, 68, 105
Зось-Кіур М. 64
Івангородський К. 70, 82, 84
Іващенко В. 56, 57, 61, 77, 78, 89
Ільницький В. 78, 79, 105
Ільченко О. 99
Іржавська А. 87
Іщенко М. 96
Калакура Я. 21
Калініченко В. 80
Калінкіна С. 59, 63, 76
Капустян Г. 39
Киридон А. 104
Кирилюк Є. 64
Кисіль С. 7
Кіреєва В. 57, 62, 96, 97
Клименко Т. 65, 67
Коваленко О. 7
Ковальков О. 99
Ковальова Н. 45, 46, 74, 91, 104, 105
Колокольцев В. 47, 49, 56
Компанієць О. 72, 75, 78, 79, 105
Кононенко Ю. 51, 53, 54, 55, 56, 61, 71, 78, 82, 97, 105
Кордуба М. 84, 91
Коріненко П. 82, 97, 99, 104
Корновенко В. 6, 18
Корновенко Л. 17, 73
Корновенко Т. 6, 18
Котик Ю. 62, 77, 90
Кривчик Г. 39

Кузьмінський А. 81, 82
 Куліш П. 69
 Кульбашна О. 56, 61, 76, 78
 Кульчицький С. 25, 80, 81
 Курило В. 71, 75, 100
 Лазуренко В. 41, 96, 97, 98, 99, 105
 Левитський М. 73, 75
 Левицький О. 43
 Лещинський О. 67
 Липинський В. 28
 Лисий А. 99
 Лисиця Л. 96, 97, 98, 99, 105
 Лозовий В. 78, 79, 105
 Лубко І. 48, 97
 Любовець О. 105
 Лях Р. 39, 80
 Магась В. 92
 Макаров М. 64
 Малиновський О. 46, 104
 Маркова С. 65, 76
 Марочко В. 22, 82, 83, 84
 Масненко В. 28, 31, 42, 70, 87
 Махно Н. 43
 Мелін Ж. 13
 Мельниченко В. 67, 84
 Митрофаненко Ю. 92
 Михальченко М. 96
 Мігус І. 56
 Міняйло С. 89
 Морозов А. 7, 10, 23, 24, 26, 28, 33, 37,
 38, 39, 41, 42, 49, 62, 67, 71, 73, 74, 81,
 82, 83, 84, 85, 96, 98, 104
 Морозова С. 49
 Набока .О. 71, 75, 100
 Овчаренко О. 7
 Омельченко С. 92
 Орлюк О. 83
 Падалка С. 99
 Парамонова О. 61, 76
 Пасічна Ю. 5, 28, 64, 66, 67, 75, 78, 85,
 90, 105
 Перехрест О. 7, 97, 98, 99, 100
 Пиріг Р. 26, 31, 100
 Пойда Д. 42, 45, 49
 Поліщук Ю. 84, 91
 Пономаренко В. 96, 98
 Прилипка Р. 90
 Присяжнюк Ю. 98
 Реєнт О. 8, 21, 41, 42, 48
 Романець Н. 63, 76
 Руланд Г. 13
 Саблін В. 55
 Священко З. 59, 76, 91
 Селіванова О. 83
 Силка О. 82, 96, 97, 99
 Синявська Л. 82, 97, 99
 Сіманців Г. 73
 Скоропадський П. 13, 27, 39, 40, 41, 42,
 44, 48, 49, 89, 100
 Смолій В. 81, 83, 84
 Степанчук Ю. 29, 71, 98
 Столипін П. 43, 44
 Тараненко О. 56, 60, 62, 66, 78, 89
 Тараненко С. 56, 58
 Тарасенко Л. 91
 Тарасенкова Н. 9
 Тельвак В. 31, 69, 78, 79, 105
 Темірова Н. 33
 Теодорович М. 98
 Тимченко Р. 100
 Тітіка О. 97
 Томіленко С. 99
 Тростіна С. 56, 78
 Федьков О. 35, 71
 Хмельницький Б. 30, 38, 39, 45
 Чабан А. 7, 70, 97, 99
 Черевко О. 9, 83, 85
 Чиліщев В. 47, 51, 52, 54
 Чмільова С. 56, 57, 59, 90
 Шарий В. 64
 Шевченко В. 55
 Шевченко Т. 57, 58
 Шефле А. 13
 Шмігель М. 75
 Ющенко В. 85
 Яценко Т. 96

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

авт. автор

автореф. автореферат

акад. академія

б. в. без видавництва

бібліогр. бібліографічний

б-ка бібліотека

в-во видавництво

ВГО всеукраїнське громадське об'єднання

вип. випуск

відп. відповідальний

всеукр. всеукраїнський

голов. головний

дис. дисертація

довід. довідковий

доп. доповідь

д-р доктор

ДСТУ Державний стандарт України

ел. електронний

журн. журнал

засід. засідання

зб. збірник

іл. ілюстрація

ім. імені

ін-т інститут

канд. кандидат

конф. конференція

м-во міністерство

МОН Міністерство освіти і науки

навч. навчальний

наук. науковий
нац. національний
НДІ науково-дослідний інститут
НДП науково-дослідні проекти
НДЧ науково-дослідна частина
НЕП нова економічна політика
ОДА обласна державна адміністрація
орг. організація
пед. педагогічний
портр. портрет
посіб. посібник
пр. праця
практ. практичний
присв. присвячений
р., рр. рік, роки
ред. редактор
редкол. редколегія
рец. рецензія
С. С. сторінка
сmt селище міського типу
ст. століття
ст. століття
табл. таблиця
т-во товариство
текст. текстовий
тис. тисяча
уклад. укладач
УНР Українська Народна Республіка
упоряд. упорядник
у-т університет
ч. частина
ЧДУ Черкаський державний університет
ЧНУ Черкаський національний університет

АНОТАЦІЯ

Корновенко Сергій Валерійович : біобібліогр. покаж. / уклад.: Г. М. Голиш, Л. Б. Сапсай ; авт. вст. ст. Г. М. Голиш. – Черкаси : Вид. Чабаненко Ю. А., 2025. – 120 с. : фото. – (Серія: Бібліографія вчених України ; вип. 18).

У покажчику з серії «Бібліографія вчених України» подано відомості про життя, науково-педагогічну та організаторську діяльність відомого вченого й освітянина, доктора історичних наук, професора кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки. директора Науково-дослідного інституту селянства та вивчення аграрної історії Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Сергія Валерійовича Корновенка. Покажчик відображає найвагоміше з творчого доробку вченого в галузі історичної науки загалом і аграрної історії зокрема, досягнення в його науково-організаторській діяльності тощо. Його укладено на основі об'єктивних бібліографічних свідчень, історіографічних джерел, матеріалів періодики та особистого архіву С. Корновенка.

Матеріал покажчика систематизовано за такими структурними частинами:

- життєтворчість Сергія Корновенка;
- основні віхи життя та діяльності;
- слово колег про Сергія Корновенка;
- рукописи й автореферати захищених дисертацій;
- хронологічний покажчик праць;
- свідоцтва про авторське право;
- свідоцтва на авторське право;
- наукове редагування;
- науково-організаторська діяльність;
- матеріали про Сергія Корновенка;
- профілі в науково-метричних базах даних.

Бібліографічний контент розміщено в хронологічній послідовності, а в межах окремого року – в алфавітному порядку. Бібліографічний опис та скорочення слів подано відповідно до Державних стандартів України: ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи», ДСТУ 3582–97 «Інформація і документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

У списку друкованих праць найвагоміші з них (монографії, книги, збірники документів) виділені жирним шрифтом, їх супроводжують стислі анотації. Іменний покажчик сприятиме кращому орієнтуванню читача в тексті. Видання підсумовує розлога анотація англійською мовою.

Запропоноване видання буде корисним для вчених, викладачів, студентів ЗВО, фахівцям у галузі аграрної історії, а також усім, кого цікавлять відомі персоналії в системі вищої освіти й науки України.

ANNOTATION

Kornovenko Serhii Valeriyovych. Bibliography issue #18, compiled by Holysh H. M., Sapsai L. B. ; author of the introduction Holysh H. M. – city of Cherkasy, Ukraine : issued by Chabanenko I. A., 2025. – 120 p. : foto. – (Series ‘Scientists of Ukraine’).

The index from the series ‘Bibliography of Ukrainian Scientists’ contains details as for the life and scientific, pedagogical and organizational activities of the famous scientist and educator, PhD in History, Professor of the Archeology Department and Special Branches of Historical Sciences, Director of the Research Institute of Peasant History and Agrarian History of B. Khmelnytsky Cherkasy National University, Kornovenko Serhii. The index reflects the most important works of the scientist in the field of historical science in general and agrarian history in particular, achievements in his scientific and organizational activities, etc. It is compiled on the basis of objective bibliographic evidences, historiographical sources, periodicals, and author’s personal archive.

The material in the index is organized into the following structural parts:

- life and work of Kornovenko Serhii;
- the main milestones of life and activity;
- colleagues’ view as for his researches;
- manuscripts and abstracts of theses;
- chronological index of works;
- copyright certificates;
- scientific editing;
- scientific and organizational activities;
- materials about Kornovenko Serhii;
- profiles in scientific and metric databases.

The bibliographic content is arranged in chronological order and, within a given year, in alphabetical order. The bibliographic description and abbreviations are given in accordance with the State Standards of Ukraine #7.1: 2006 'Bibliographic record. Bibliographic description. General requirements and rules for compiling. System of standards for information, library and publishing', #3582-97 'Information and documentation. Abbreviations of words in the Ukrainian language in bibliographic references. General requirements and rules.'

In the list of printed works, the most important ones (monographs, books, collections of documents) are highlighted in bold and accompanied by brief annotations. The name index will help the reader to better navigate the text.

The proposed publication will be useful for scholars, teachers, students of higher education institutions, specialists in the field of agrarian history, as well as anyone interested in famous personalities in the system of higher education and science of Ukraine.

ЗМІСТ

Від укладачів.....	4
Життєтворчість Сергія Корновенка.....	6
Основні віхи життя та діяльності	18
Слово колег про Сергія Корновенка	21
Рукописи й автореферати захищених дисертацій	36
Хронологічний показник праць	37
Свідoctва на авторське право.....	76
Наукове редагування.....	80
Науково-організаторська діяльність.....	89
<i>Наукове керівництво.....</i>	<i>89</i>
<i>Опонування</i>	<i>91</i>
<i>Керівництво колективними науково-дослідними проєктами</i>	<i>92</i>
<i>Індивідуальні проєкти</i>	<i>93</i>
<i>Участь у колективних НДП.....</i>	<i>94</i>
<i>Членство в спеціалізованих вчених радах.....</i>	<i>94</i>
<i>Участь у редколегіях наукових часописів</i>	<i>95</i>
Рецензування.....	96
Публічні виступи	101
Наукове стажування.....	103
Матеріали про Сергія Корновенка	104
Профілі в науково-метричних базах даних.....	107
Іменний показник.....	111
Умовні скорочення.....	113
Анотація	115
Annotation	117

Наукове видання

Корновенко Сергій Валерійович

*біобібліографічний покажчик
Вип. 18 (Серія Вчені України)*

*Укладачі – Григорій Михайлович Голиш,
Лілія Борисівна Сапсай*

Відповідальний за випуск – Г. Голиш
Технічна редакторка – Ю. Чабаненко
Комп'ютерний набір – Г. Голиш, Ю. Пасічна
Комп'ютерне верстання – І. Захарченко
Дизайн обкладинки – К. Орленко
Коректор – Л. Макаренко

Підписано до друку 21.03.2025
Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Наклад 300 прим.
Умов. друк. арк. 7,5. Зам 2136.

Видавець: Чабаненко Ю.
Свідоцтво про внесення до
Державного реєстру видавців
серія ДК № 1898 від 11.08.2004 р.
Україна, м. Черкаси, вул. О. Дашковича, 39
Тел: (096) 288 13 36, (093) 788 99 99
E-mail: office@2upost.com
Сайт: www.masterdruku.com.ua/

Друк ФОП Чабаненко Ю.
Україна, м. Черкаси, вул. О. Дашковича, 39
Тел: (096) 288 13 36, (093) 788 99 99